

CZU 343.13

DOI 10.5281/zenodo.7625036

INVOLABILITATEA VIEȚII PRIVATE***THE INVOLABILITY OF PRIVATE LIFE*****Dinu OSTAVCIUC,***doctor în drept, conferențiar universitar***Dinu OSTAVCIUC,***PhD, associate professor*

Inviolabilitatea vieții private se înscrie printre principiile procesului penal și este un drept garantat atât de actele internaționale, cât și de cele interne. Aceste acte legislative nu admit ingerința în viața privată și de familie de către organele statului. Totuși, acest drept nu este unul absolut și, respectiv, constrângerea lui poate avea loc doar în temeiuri și scopuri legale, de utilitate publică și proporționale. Articolul respectiv își propune să analizeze jurisprudența națională și cea internațională care garantează inviolabilitatea vieții private și, totodată, să identifice carențele legislative și practice de aplicare, asigurare și garantare a acestui drept, venind în final cu propuneri de rigoare pentru protecția drepturilor participanților în procesul penal.

Cuvinte-cheie: viață privată, ingerință, drept, principiu, organ de urmărire penală, procuror, judecător de instrucție, proces penal, sancțiuni procesuale.

The inviolability of private life is included among the principles of the criminal process and is a right guaranteed by both international and domestic acts. These legislative acts do not allow interference in private and family life by state bodies. However, this right is not an absolute one and, respectively, its coercion can only take place in legal, public utility and according to proportional grounds and purposes. The respective article comes to analyze the national and international jurisprudence that guarantees the inviolability of private life and, at the same time, to identify the legislative and practical deficiencies in the application, assurance and guarantee of this right, finally coming up with rigorous proposals for the protection of the rights of participants in the criminal process.

Keywords: private life, interference, law, principle, criminal investigation body, prosecutor, investigating judge, penal trial, procedural sanctions.

Introducere. Odată cu dezvoltarea societății, a inovațiilor ce au loc în diferite sfere, viața privată a devenit una din cele mai discutate și analizate subiecte, deoarece drepturile și interesele individului sunt prioritare și necesită a fi protejate. Or, dezvoltarea dreptului la intimitate a devenit o cerință a timpului.

„Provenit din latinescul *privatus*, conceptul de viață privată înseamnă separare de ceilalți și implică abilitatea unui individ de a se exclude sau de a exclude informații despre sine și de a le dezvălui numai selectiv. Sfera conceptului poate fluctua în funcție de particularitățile culturale,

Introduction. Along with the development of society, the innovations that take place in different spheres, private life has become one of the most discussed and analyzed topics, because the need of the individual, his rights and interests are prioritized and necessary to protect. Alternatively, the development of the right to privacy has become a requirement of the time.

“Derived from the Latin *privatus*, the concept of privacy means separation from others and implies the ability of an individual to exclude himself or to exclude information about

*Articol elaborat în baza proiectului „Asigurarea drepturilor omului în cadrul etapelor prejudiciare: normativul procesual penal național, practici europene și internaționale”, din cadrul Programelor de Postdoctorat pentru anii 2022-2023, cu cifrul 22.00208.0807.04/PD I.

* The article has been elaborated based on the project “Ensuring Human Rights within the Framework of the Prejudicial Stages: National Criminal Procedural Norms, European and International Practices”, from the Postdoctoral Programs for the years 2022-2023, with the number 22.00208.0807.04/PD I.

naționale și individuale ale unei țări sau regiuni și a fost asociat adesea culturii vest-europene, unde s-a și dezvoltat conceptul de privacy.”¹

„Dreptul la viață privată (The Right to Privacy) a luat ființă în Statele Unite când un avocat din Boston, Samuel Warren, împreună cu prietenul său Louis Brandeis, profesor la Universitatea Harvard, a scris în 1890 un eseu intitulat „Dreptul la viață privată”, eveniment precursor recunoașterii unui drept ce a depășit sfera problemelor personale, apropiindu-se, prin abordare, de secolul nostru. Aceștia au definit dreptul la viață privată al individului ca dreptul de a fi lăsat în pace.”²

Într-o altă opinie³, dreptul la viață privată reprezintă „dreptul nostru de a ne păstra o zonă în jur, care să includă acele lucruri ce fac parte din noi, precum casa, corpul, sentimentele, secretele și identitatea. Dreptul la viață privată ne dă posibilitatea de a alege care părți din această zonă sunt accesibile celorlalți, precum și de a controla modalitatea și perioada în care sunt folosite acele părți pe care alegem să le punem la dispoziția altora.”

Alina Săvoiu și Cătălin Căpătîna Basarabescu în articolul „Dreptul la viață privată” au menționat că Alain Westin consideră dreptul la viață privată ca o solicitare a indivizilor de a putea determina singuri când, cum și ce informații despre ei înșiși comunică altora, arătând că acest drept poate fi descris de patru noțiuni: singurătate, intimitate, anonimitate, rezervă.⁴

¹ Alina Săvoiu, Cătălin Căpătîna Basarabescu, Dreptul la viață privată, în Analele Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Științe Juridice, Nr. 1/2013, p. 89. Disponibil: file:///C:/Users/user/Downloads/6_ALINA_SAVOIU.pdf [accesată: 26.07.2022].

² Alina Săvoiu, Cătălin Căpătîna Basarabescu, Dreptul la viață privată, în Analele Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Științe Juridice, Nr. 1/2013, p. 90. Disponibil: file:///C:/Users/user/Downloads/6_ALINA_SAVOIU.pdf [accesată: 26.07.2022].

³ Yael Onn, Privacy in digital Environment, Haifa Center of Law and Technology, 2005, p. 1, citat de Alina Săvoiu, Cătălin Căpătîna Basarabescu, Dreptul la viață privată, în Analele Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Științe Juridice, Nr. 1/2013, p. 90. Disponibil: file:///C:/Users/user/Downloads/6_ALINA_SAVOIU.pdf [accesată: 26.07.2022].

⁴ Alain Westin, Privacy and Freedom, 1968, New York, USA: Atheneum, citat de Alina Săvoiu, Cătălin Căpătîna Basarabescu, Dreptul la viață privată, în Analele Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Științe Juridice, Nr. 1/2013, p. 90. Disponibil: file:///C:/Users/user/Downloads/6_ALINA_SAVOIU.pdf [accesată: 26.07.2022].

himself and to reveal it only selectively. The amplitude of the concept can fluctuate depending on the cultural, national and individual particularities of a country or region and has often been associated with Western European culture, where the concept of privacy was developed.”¹

“The Right to Privacy came into existence in the United States when a lawyer from Boston, Samuel Warren, together with his friend Louis Brandeis, a professor at Harvard University, wrote in 1890, an essay entitled “The Right to Privacy”, precursor event to the recognition of a right that exceeded the scope of personal problems, approaching our century by technique. They defined the individual’s right to private life as the right to be left alone.”²

By another opinion³, the right to privacy is “our right to keep an area around us, which includes those things that are part of us, such as our home, body, feelings, secrets and identity. The right to privacy gives us the opportunity to choose which parts of this area are accessible to others, as well as to control for how long those parts that we choose to make available to others are used.”

Alina Săvoiu and Cătălin Căpătîna Basarabescu in the article “The Right to Private Life” mentioned that Alain Westin considers the right to private life as a request of individuals to be able to determine by themselves when, how and what information about themselves they communicate to others, showing that this right can be described by four notions: soli-

¹ Alina Săvoiu, Cătălin Căpătîna Basarabescu, The Right to Privacy, in the University’s Annals “Constantin Brâncuși” from Târgu Jiu, Legal Sciences Series, No. 1/2013, p. 89. Available: file:///C:/Users/user/Downloads/6_ALINA_SAVOIU.pdf [accessed: 26.07.2022].

² Alina Săvoiu, Cătălin Căpătîna Basarabescu, The Right to Privacy, in the University’s Annals “Constantin Brâncuși” from Târgu Jiu, Legal Sciences Series, No. 1/2013, p. 90. Available: file:///C:/Users/user/Downloads/6_ALINA_SAVOIU.pdf [accessed: 26.07.2022].

³ Yael Onn, Privacy in Digital Environment, Haifa Center of Law and Technology, 2005, p. 1, cited by Alina Săvoiu, Cătălin Căpătîna Basarabescu, The Right to Privacy, in the University’s Annals “Constantin Brâncuși” from Târgu Jiu, Legal Sciences Series, No. 1/2013, p. 90. Available: file:///C:/Users/user/Downloads/6_ALINA_SAVOIU.pdf [accessed: 26.07.2022].

Dreptul la viață privată acoperă toate sferile existenței umane: obiceiuri, hobby-uri, recreere, cercuri sociale, atitudini față de religie și multe altele pe care persoana însuși nu dorește să le facă publice. Aceste informații fără teamă pot fi furnizate diferitelor persoane, chiar și în legătură cu activitatea lor (de exemplu, medic, avocat, notar, preot).

Reprezentanții acestor profesii poartă responsabilitatea corporativă, legală sau confesională pentru păstrarea lor în secret.

Având o valență atât de mare, în special în epoca modernă, firește că viața privată trebuie respectată și protejată prin instrumente efective. Prin urmare, aceste deziderate trebuie, mai întâi de toate, să îmbrace o formă juridică corespunzătoare.

Metode și materiale aplicate. La elaborarea acestei publicații a fost folosit material teoretic, normativ și empiric. De asemenea, cercetarea respectivului subiect a fost posibilă prin aplicarea mai multor metode de investigație științifică, specifice teoriei și doctrinei procesual-penale: metoda logică, metoda analizei comparative, analiza sistemică etc.

Scopul cercetării. Cercetarea și analiza cadrului normativ intern, jurisprudenței și doctrinei privind inviolabilitatea vieții private în calitate de principiu general al procesului penal, precum și efectul nerespectării acestui principiu.

Rezultate obținute și discuții. În conformitate cu prevederile art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului⁵ și art. 17 din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice⁶, „*Nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viața sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondența sa, nici la atingeri aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri.*”

⁵ Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată și proclamată de Adunarea generală a O.N.U. prin Rezoluția 217 A (III) din 10 decembrie 1948.

⁶ Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice, adoptat și deschis spre semnare de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 16 decembrie 1966. Intrat în vigoare la 23 martie 1967, cf. art.49, pentru dispozițiile cu excepția celor de la art.41; la 28 martie pentru dispozițiile de la art.41.

tude, privacy, anonymity, reserve.⁴

The right to privacy covers all spheres of human existence: habits, hobbies, recreation, social circles, attitudes towards religion and much more information that the person himself does not want to make public. This information without fear can be provided to different people, even in connection with their work (for example: doctor, lawyer, notary, and priest).

Representatives of these professions bear corporate, legal or denominational responsibility for keeping it secret.

Having such a high value, especially during the modern age, it is natural that privacy should be respected and protected by effective tools. Therefore, these desired entities, first of all, must take on a suitable legal form.

Applied methods and materials. Theoretical, normative and empirical material was used in the development of this publication. In addition, the research of the respective subject was possible by applying several scientific investigation methods specific to the criminal procedural theory and doctrine: logical method, comparative analysis method, systemic analysis, etc.

The purpose of the research. Research and analysis of the domestic regulatory framework, jurisprudence and doctrine regarding the inviolability of privacy as a general principle of the criminal process, as well as the effect of non-compliance with this principle.

Results obtained and discussions. In accordance with art. 12 of the Universal Declaration of Human Rights⁵ and art. 17 of the International Covenant on Civil and Political Rights⁶, “*No one shall be subjected to arbitrary*

⁴ Alain Westin, *Privacy and Freedom*, 1968, New York, USA: Atheneum, cited by Alina Săvoiu, Cătălin Căpățînă Basarabescu, *The Right to Privacy*, in the University's Annals “Constantin Brâncuși” from Târgu Jiu, Legal Sciences Series, No. 1/2013, p. 90. Available: file:///C:/Users/user/Downloads/6_ALINA_SAVOIU.pdf [accessed: 26.07.2022].

⁵ The Universal Declaration of Human Rights adopted and proclaimed by the General Assembly of the U.N.U. by Resolution 217 A (III) of December 10, 1948.

⁶ International Covenant on Civil and Political Rights adopted and opened for signature by the United Nations General Assembly on December 16, 1966. Entered into force on March 23, 1967, cf. art. 49, for the provisions except those from art. 41; on March 28 for the provisions of art. 41.

Potrivit art. 8 CEDO⁷, 1. *Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.* 2. *Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.*"

„Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, prin prisma unor hotărâri (Van Oosterwijk c. Belgiei; Schüssel c. Austriei; Von Hannover c. Germaniei; Petrina c. României), s-a adus următoarea interpretare a noțiunii de viață privată: **dreptul la respectarea vieții private este dreptul la intimitate, dreptul de a trăi așa cum dorești, protejat de publicitate. Noțiunea de viață privată cuprinde elemente care se raportează la identitatea unei persoane, precum numele, fotografia, integritatea fizică și morală ale acesteia. Garanția oferită la art. 8 din Convenție este destinată, în esență, pentru a asigura dezvoltarea, fără ingerințe externe, a personalității fiecărui individ în raport cu semenii săi.**" Pentru a nu crea confuzii, urmează să menționăm că art. 8 din CEDO (care garantează dreptul la viața intimă) are un caracter orizontal, semnificând că acesta protejează individul nu doar de ingerințele arbitrare ale autorităților publice, statele urmând a fi considerate responsabile și de încălcările venite din partea persoanelor private. Astfel, statele pot adopta unele măsuri care vizează respectarea vieții private chiar și în ceea ce privește relațiile dintre indivizi."⁸

Din analiza art. 8 CEDO desprindem că norma respectivă cuprinde patru dimensiuni, adică garantează dreptul la respectarea vieții

interference with his private life, family, home or correspondence, nor to attacks on his honor and reputation. Every person has the right to the protection of the law against such interferences or touching."

According to art. 8 of the ECHR⁷, 1. *Every person has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.* 2. *The interference of a public authority in the exercise of this right is not allowed except to the extent that it is provided for by law and in a democratic society constitutes, a necessary measure for national security, public safety, the economic well-being of the country, the defense of order and the prevention of criminal acts, the protection of health, morals, rights and freedoms of others."*

"Starting from the jurisprudence of the European Court of Human Rights, through the lens of some decisions (Van Oosterwijk v. Belgium; Schüssel v. Austria; Von Hannover v. Germany; Petrina v. Romania), the following interpretation of the notion of private life was brought: **the right to respect for private life is the right to privacy, the right to live as you wish, protected from publicity. The notion of private life includes elements related to a person's identity, such as name, photo, physical and moral integrity. The guarantee offered in art. 8 of the Convention, in essence, is intended to ensure the development, without external interference, of the personality of each individual in relation to his peers.**" In order not to create confusion, we are going to mention that art. 8 of the ECHR (which guarantees the right to private life) has a horizontal character, meaning that it protects the individual not only from the arbitrary interference of public authorities, the states will also be considered responsible for violations by private individuals. Thus, states can adopt some measures aimed at private life respecting even with regard to relationships between individuals."⁸

⁷ Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, semnată la Roma, 4.11.1950. Disponibilă: https://www.echr.coe.int/documents/convention_ron.pdf [accesată: 26.07.2022].

⁸ Soltan Vasile, Limita dintre dreptul la viața privată și interesul public observată prin prisma jurisprudenței CEDO. Disponibil: <https://www.juridice.ro/455745/limita-dintre-dreptul-la-viata-privata-si-interesul-public-observata-prin-prisma-jurisprudentei-cedo.html> [accesată: 31.07.2022].

⁷ The Convention for the Defense of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed at Rome, 4.11.1950. Available: https://www.echr.coe.int/documents/convention_ron.pdf [accessed: 26.07.2022].

⁸ Soltan Vasile, The Limit between the Right to Private Life and the Public Interest Observed through the Lens of ECHR Jurisprudence. Available: <https://www.juridice.ro/455745/limita-dintre-dreptul-la-viata-privata-si-interesul-public-observata-prin-prisma-jurisprudentei-cedo.html> [accessed: 31.07.2022].

private și de familie, a domiciliului și a corespondenței. Aceleași garanții sunt prevăzute și în normele constituționale naționale. Astfel, potrivit art. 28 din Constituție, „*Statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată. Iar în conformitate cu art. 30 din Constituție, (1) „Statul asigură secretul scrisorilor, al telegramelor, al altor trimiteri poștale, al convorbirilor telefonice și al celorlalte mijloace legale de comunicare. (2) De la prevederile alineatului (1) se poate derogă prin lege în cazurile când această derogare este necesară în interesele securității naționale, bunăstării economice a țării, ordinii publice și în scopul prevenirii infracțiunilor.*” Analiza normelor constituționale ne permite să menționăm că dreptul la viața privată nu este un drept absolut, ci unul relativ. Cu alte cuvinte, acest drept poate fi limitat în condițiile prevăzute de lege și doar atunci când interesele publice o cer.

Inviolabilitatea vieții private este consacrată și în Codul de procedură penală. Art. 14 alin. (1) și art. 15 alin. (1) ale CPP asigură respectarea vieții intime, familiale și private. „*Dreptul la secretul scrisorilor, al telegramelor, al altor trimiteri poștale, al convorbirilor telefonice și al celorlalte mijloace legale de comunicare este asigurat de stat. Orice persoană are dreptul la inviolabilitatea vieții private, la confidențialitatea vieții intime, familiale, la protejarea onoarei și demnității personale. În cursul procesului penal, nimeni nu este în drept să se implice în mod arbitrar și nelegitim în viața intimă a persoanei.*”

Prevederile art. 105 alin. (7) CPP denotă de asemenea grija pe care legea o manifestă față de viața personală, și anume: „*În mod obligatoriu, fiecare martor este întrebat dacă este soț sau rudă apropiată cu vreuna din părți și în ce relații se află cu părțile. În cazul în care se dovedește a fi soț sau rudă apropiată a bănuitului, învinuitului, inculpatului, martorului i se explică dreptul de a tăcea și este întrebat dacă acceptă să facă declarații.*”

Totodată, garanții eficiente în vederea garantării dreptului la viață privată o acordă prevederile art. 15 alin. (2) CPP, care stipulează că „*La efectuarea acțiunilor procesuale nu poate fi acumulată fără necesitate informație despre viața privată și intimă a persoanei. La cererea organului de urmărire penală și a instanței de*

From the analysis of art. 8 ECHR, we can see that the respective norm includes four dimensions, i.e. it guarantees the right to respect for private and family life, residence and correspondence. The same guarantees are provided by the national constitutional norms. Thus, according to art. 28 of the Constitution, “*The state respects and protects intimate, family and private life.* Moreover, in accordance with art. 30 of the Constitution, (1) “*The state ensures the secrecy of letters, telegrams, other postal items, telephone conversations and other legal means of communication. (2) The provisions of paragraph (1) can be derogated by law in cases when this derogation is necessary in the interests of national security, economic well-being of the country, public order and for the purpose of crime prevention.*” The analysis of the constitutional norms allows us to mention that the right to private life is not an absolute right, but a relative one. In other words, this right can be limited under the conditions provided by law and only when public interests require it.

The inviolability of private life is enshrined in the Code of Criminal Procedure. Art. 14 paragraph (1) and art. 15 paragraph (1) of the CCP ensure respect for intimate, family and private life. “*The right to the secrecy of letters, telegrams, other postal items, telephone conversations and other legal means of communication is ensured by the state. Every person has the right to the inviolability of private life, to the confidentiality of intimate and family life, to the protection of personal honor and dignity. During the criminal process, no one has the right to arbitrarily and illegitimately get involved in the private life of the person.*”

The provisions of art. 105 paragraph (7) of the CCP also denotes the care that the law shows towards personal life, and namely: “*Compulsorily, each witness is asked if he is a spouse or close relative of any of the parties and in what relationship he is with the parties. If it turns out to be the spouse or close relative of the suspect, the accused, the defendant, the witness is explained the right to remain silent and is asked if he agrees to make statements.*”

At the same time, effective guarantees in order to ensure the right to private life are granted by the provisions of art. 15 paragraph (2) of the CCP, which stipulates that, “*When car-*

judecată, participanții la acțiunile procesuale sunt obligați să nu divulge asemenea informații și despre aceasta se ia un angajament în scris.”

Analiza normei respective deduce două situații.

Pe de o parte, se impune obligația organelor de constatare, celor de urmărire penală, procurorului și instanței de judecată să nu acumuleze informații despre viața privată și intimă a persoanei fără o necesitate obiectivă și motivată. Necesitatea menționată este direct dictată de genul faptei care se investighează, precum și de circumstanțele cauzei legate de utilitatea informațiilor date. De exemplu, în cazul în care este investigat un caz de viol, atunci informațiile cu privire la viața privată și intimă a victimei sunt necesare în vederea cercetării obiective, complete și sub toate aspectele a circumstanțelor cauzei. Același lucru, ca pildă, este și în cazul traficului de ființe umane, traficului de copii etc. Viceversa, de exemplu în cazul unui jaf, organele judiciare nu au necesitatea să acumuleze informații despre viața intimă a persoanei, deoarece acestea nu au legătură cu cazul cercetat.

Pe de altă parte, legislatorul asigură protejarea vieții private nu doar de către organele judiciare, ci și de către alți participanți la proces, cu condiția că acestora li se cere nedivulgarea și semnarea unui angajament. Această prevedere corespunde pe deplin cerințelor constituționale și internaționale. Este firesc acest lucru, deoarece la efectuarea acțiunilor procesuale (de exemplu, la confruntare, la percheziție, la audiere) pot participa și alte părți (de exemplu, martori, ofițeri de investigație, avocați), care ar putea divulga informațiile despre viața privată a unei persoane și, respectiv, legea nu ar garanta pe deplin asigurarea acestui drept. De aceea, organele judiciare trebuie să analizeze cu prudență fiecare caz în parte, iar în situațiile care direct vizează viața privată – în toate cazurile, și să ceară tuturor participanților nedivulgarea informațiilor care le-au devenit cunoscute, despre care fapt să întocmească un angajament.

În calitate de garant în acest sens vin și dispozițiile art. 212 alin. (2) CPP, care stipulează că, „Dacă este necesar a se păstra confidențialitatea, persoana care efectuează urmărirea penală previne martorii, partea vătămată, partea

rying out the procedural actions, no information about the private and intimate life of the person can be accumulated without necessity. At the request of the criminal prosecution body and the court, the participants in the procedural actions are obliged not to disclose such information, and a written commitment is made about this.”

The analysis of the respective norm infers two situations.

On the one hand, there is no obligation for the inquiry bodies, the criminal investigation bodies, the prosecutor and the court to accumulate information about the private and intimate life of the person without an objective and motivated necessity. The mentioned need is directly dictated by the type of fact being investigated, as well as by the circumstances of the case related to the usefulness of the information given. For example, if a case of rape is being investigated, then information about the private and intimate life of the victim is necessary in order to investigate objectively, fully and under all aspects the circumstances of the case. The same, for example, is the case with human trafficking, child trafficking, etc. Conversely, for example in the case of a robbery, the judicial bodies do not have the need to accumulate information about the private life of the person, because it is not related to the case under investigation.

On the other hand, the legislator ensures the protection of private life not only by the judicial bodies, but also by other participants in the process, provided that they are asked not to disclose and sign a commitment. This provision fully corresponds to constitutional and international requirements. It is natural, because other parties (for example, witnesses, investigating officers, lawyers) may participate in the performance of procedural actions (for example, confrontation, search, hearing), who can freely divulge information about the private life of a person and, respectively, the law would not fully guarantee the provision of this right. Therefore, the judicial bodies must carefully analyze each individual case, and in situations that directly concern private life - in all cases, and ask all participants not to disclose the information that has become known to them, about which fact they must draw up a commitment.

civilă, partea civilmente responsabilă sau reprezentanții lor, apărătorul, expertul, specialistul, interpretul, traducătorul și alte persoane care asistă la efectuarea acțiunilor de urmărire penală despre faptul că nu au voie să divulge informația privind urmărirea penală. Aceste persoane vor da o declarație în scris că au fost prevenite despre răspunderea pe care o vor purta conform art. 315 din Codul penal.” Confidențialitatea include în sine și informațiile privind viața privată, intimă și familială. În plus, legea nu doar că interzice divulgarea informațiilor ce lezează viața privată a persoanei, dar și prevede sancțiuni în cazul în care au fost scurse aceste informații.

Analizând dispozițiile art. 15 alin. (2) CPP în concordanță cu prevederile art. 212 alin. (2) CPP observăm că cerințe privind nedivulgarea informațiilor despre viața privată și intimă a persoanei sunt înaintate doar de organul de urmărire penală și instanța de judecată, limitându-se cerințele procurorului⁹. Din aceste considerente, propunem modificarea și completarea art. 15 alin. (2) CPP, cu includerea și a procurorului. Totodată, această normă reglementează asigurarea vieții private și intime a persoanei, ceea ce duce la ideea existenței a două noțiuni diferite. Practica CtEDO și cea a Curții Constituționale confirmă că viața intimă intră în sfera vieții private, de aceea nu sunt necesare indicarea ambelor noțiuni.

„Curtea de la Strasbourg nu a oferit o definiție clară și precisă cu privire la noțiunea de viață privată: Curtea consideră că aceasta reprezintă un concept mult prea larg și nu i se poate atribui, astfel, o definiție (cauza CtEDO *Costello-Roberts v. Regatul Unit*) exhaustivă. Sigur, însă, se poate afirma că noțiunea de viață

As a guarantor in this regard, serve the provisions of art. 212 paragraph (2) of the CCP, which stipulate that, “If it is necessary to preserve confidentiality, the person conducting the criminal investigation shall prevent the witnesses, the injured party, the civil party, the civilly responsible party or their representatives, the defense counsel, the expert, the specialist, the interpreter, the translator and other persons who assist in the criminal investigation actions about the fact that they are not allowed to divulge information regarding the criminal investigation. These persons will give a written statement that they have been warned about the liability they will bear according to art. 315 of the Criminal Code.” Privacy itself also includes information regarding private, intimate and family life. In addition, the law not only prohibits the disclosure of information that harms a person’s private life, but also provides for sanctions in the event that this information has been leaked.

Analyzing the provisions of art. 15 paragraph (2) of the CCP in accordance with the provisions of art. 212 paragraph (2) of the CCP, we note that, requirements regarding the non-disclosure of information about the private and intimate life of the person are submitted only by the criminal investigation body and the court, limiting the requirements of the prosecutor⁹. For these reasons, we propose to amend and complete art. 15 paragraph (2) of the CCP, including the prosecutor. At the same time, this norm regulates the provision of the private and intimate life of the person, which leads to the idea of the existence of two different notions. The practice of the ECHR and that of the Con-

⁹ n.a.: În unele cazuri, chiar și în legislația procesuală penală, se confundă noțiunile de procuror și organ de urmărire penală. Aceste două institute au drepturi și obligații diferite, statutele acestora sunt reglementate de legi diferite etc. Confuzia respectivă este creată din cauza prevederii stipulate la art. 52 alin. (1) pct. 2) CPP (procurorul exercită nemijlocit urmărirea penală, revenindu-i atribuțiile organului de urmărire penală). A-i reveni procurorul atribuțiile organului de urmărire penală nu înseamnă că acesta este organ de urmărire penală, care conform art. 253 alin. (2) CPP, sunt organizate în structuri centrale și structuri teritoriale și sunt reprezentate de ofițeri de urmărire penală anume desemnați în cadrul instituțiilor menționate în alin.(1) și subordonați organizațional conducătorului instituției respective.

⁹ n.a.: In some cases, even in the criminal procedural legislation, the notions of prosecutor and criminal investigation body are confused. These two institutes have different rights and obligations, their statutes are regulated by different laws, etc. The respective confusion is created because of the provision stipulated in art. 52 paragraph (1) point 2) of the CCP (the prosecutor carries out the criminal investigation directly, having the attributions of the criminal investigation body). If the prosecutor currently has the powers of the criminal investigation body, it does not mean that this is a criminal investigation body, which according to art. 253 paragraph (2) of the CCP, are organized in central and territorial structures and are represented by criminal investigation officers specifically appointed within the institutions mentioned in paragraph (1) and organizationally subordinated to the head of the respective institution.”

privată presupune mult mai multe decât cea de intimitate, care cuprinde domeniul în cadrul căruia fiecare individ poate să se dezvolte liber și să se realizeze ca personalitate, atât în raport cu alte personalități, cât și cu mediul exterior. În loc de a oferi o definiție clară a vieții private, Curtea a identificat, de la caz la caz, situațiile care se încadrează în această dimensiune. Rezultatul este un concept destul de vag, pe care Curtea tinde să îl interpreteze în linii mari: pe parcursul anilor noțiunea de viață privată a fost aplicată într-o varietate de situații, inclusiv ce țin de purtarea unui nume, protecția imaginii și a reputației unei persoane, cunoașterea originilor familiei, integritatea fizică și morală, identitatea sexuală și socială, viața și orientarea sexuală, accesul la un mediu sănătos, autodeterminare și autonomia personală, protecție împotriva căutărilor și a confiscării, intimitatea și privațiunea convorbirilor telefonice.”¹⁰

În aceeași ordine de idei, s-a expus și Curtea Constituțională menționând că „Curtea a reiterat că viața privată reprezintă un concept vast, nesusceptibil de o definiție exhaustivă. Curtea Europeană a reținut, în jurisprudența ei, că elemente ca numele, identificarea de gen, apartenența etnică, viziunea religioasă, informația privind starea sănătății, dreptul la reputație, orientarea sexuală ș. a. constituie elemente importante ale sferei personale protejate de articolul 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Acest articol, care stă, împreună cu jurisprudența care-l dezvoltă, la baza interpretării articolului 28 din Constituție, poate include și activitățile cu caracter profesional sau de afaceri (a se vedea *Niemietz v. Germania*, 16 decembrie 1992, § 29). Prin urmare, există o zonă de interacțiune a unei persoane cu altele, chiar și într-un context public, care se poate încadra în câmpul de aplicare a vieții private (a se vedea HCC nr. 5 din 25 februarie 2020, § 60).”¹¹

¹⁰ Ivana Roagna, Protejarea dreptului la respectarea vieții private și de familie în cadrul Convenției Europene a Drepturilor Omului. Manualele Consiliului European pentru Drepturile Omului, Consiliul European, Strasbourg, 2012, p. 14. Disponibil: <https://rm.coe.int/16806f15c5> [accesat: 27.07.2022].

¹¹ Hotărâre privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 8 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 294 din 21 decembrie 2007 privind partidele politice (numărul de membri necesar pentru înregistrarea unui partid politic) (pct.60).

stitutional Court have shown that intimate life falls within the sphere of private life, therefore it is not necessary to indicate both notions.

“The Strasbourg Court did not provide a clear and precise definition regarding the notion of private life: The Court considers this to be a broader concept and thus it cannot be given an exhaustive definition (ECHR case *Costello-Roberts v. the United Kingdom*). Certainly, however, it can be stated that the notion of private life implies much more than that of intimacy, which includes the field within which each individual can develop freely and realize himself as a personality, both in relation to other personalities, as well as with the external environment. Instead of providing a clear definition of private life, the Court identified, on a case-by-case basis, the situations that fall within this dimension. As a result, a rather vague concept was found, which the Court tends to interpret broadly: over the years the notion of privacy has been applied to a variety of situations, including bearing a name, protecting a person’s image and reputation, knowing family origins, physical and moral integrity, sexual and social identity, life and sexual orientation, access to a healthy environment, self-determination and personal autonomy, protection against search and seizure, intimacy and privacy of telephone conversations.”¹⁰

In the same manner, the Constitutional Court also expressed itself, stating that, “The Court reiterated that private life is a vast concept, not susceptible to an exhaustive definition. The European Court held, in its jurisprudence, that elements such as name, gender identification, ethnicity, religious view, information on health status, right to reputation, sexual orientation, etc., constitute important elements of the personal sphere protected by Article 8 of the European Convention on Human Rights. This article, which, together with the jurisprudence that develops it, is the basis of the interpretation of article 28 of the Constitution, can also include professional or business activities (see *Niemietz*

¹⁰ Ivana Roagna, Protecting the Right to Respect for Private and Family Life within the European Convention on Human Rights. Council of Europe Manuals for Human Rights, Council of Europe, Strasbourg, 2012, p. 14. Available: <https://rm.coe.int/16806f15c5> [accessed: 27.07.2022].

Din conținutul art. 8 CEDO și art. 15 CPP se desprinde noțiunea de viață de familie. Această noțiune, odată cu dezvoltarea societății și schimbările unor atitudini moderne, a evoluat în timp, schimbându-și sensul de percepere tradițională.

„Curtea, din nou, a specificat în jurisprudența sa că noțiunea de „viață de familie”, în Articolul 8, nu se limitează numai la familiile formate în baza căsătoriei și pot include alte relații de facto. Atunci când se decide dacă o relație poate fi categorisită ca „viață de familie”, o serie de factori sunt luați în considerație, inclusiv dacă cuplul locuiește împreună, durata relației lor și dacă și-au demonstrat angajamentul reciproc, având copii împreună sau prin orice alte metode (*X, Y, si Z v. Regatul Unit*). Abordarea flexibilă a Curții ia în considerare varietatea de aranjamente familiale din statele membre ale Consiliului Europei, precum și influența crizelor existente și direcțiile de evoluție ale acestora. Cu toate acestea, viața de familie de facto, primește recunoaștere în conformitate cu Convenția de pe o bază de egalitate cu legături în mod oficial stabilite (*Schalk si Kopf v. Austria*). Faptul că Tribunalul ia o decizie cu privire la existența vieții de familie în dependență de caz, evaluând legăturile personale între părți, presupune că nu este posibil să se enumere toate relațiile care constituie viața de familie. Cu toate acestea, dacă o situație nu se încadrează în noțiunea de „viața de familie”, s-ar putea, foarte bine, să beneficieze de protecția Articolului 8 din perspectiva „vieții private”.¹²

De remarcat că, indiferent de cele expuse, oricum viața de familie cade sub incidența art. 8 CEDO și face parte din viața privată a persoanei.

După cum am menționat anterior, sfera „vieții private” este destul de largă. În funcție de circumstanțe, aceasta cuprinde și integritatea morală și fizică a persoanei. Astfel, „*Statele au obligația, în conformitate cu articolul 8, de a acorda protecție integrității fizice și psihologice*

¹² Ivana Roagna, Protejarea dreptului la respectarea vieții private și de familie în cadrul Convenției Europene a Drepturilor Omului. Manualele Consiliului Europei pentru Drepturile Omului, Consiliul Europei, Strasbourg, 2012, p. 14. Disponibil: <https://rm.coe.int/16806f15c5> [accesat: 27.07.2022].

*v. Germany, December 16, 1992, § 29). Therefore, there is an area of interaction of a person with others, even in a public context, that may fall within the sphere of privacy (see DCC no. 5 of February 25, 2020, § 60).*¹¹

Regarding the content of art. 8 of the ECHR and art. 15 of the CCP, the notion of family life emerges. This notion, along with the development of society and the changes of some modern attitudes, has evolved over time, changing its meaning of traditional perception.

“The Court, again, specified in its jurisprudence that the notion of “family life”, in Article 8, is not limited only to families formed on the basis of marriage, and may include other *de facto* relationships. When deciding whether a relationship can be categorized as “family life”, a number of factors are taken into account, including whether the couple live together, the length of their relationship and whether they have demonstrated commitment to each other by having children together or through any other methods (*X, Y, and Z v. the United Kingdom*). The Court’s flexible approach takes into account the variety of family arrangements in the member states of the Council of Europe, as well as the influence of existing crises and their evolving directions. However, *de facto* family life receives recognition under the Convention on an equal basis with formally established ties (*Schalk and Kopf v. Austria*). The fact that the Court makes a decision on the existence of family life on a case-by-case basis, assessing the personal ties between the parties, means that it is not possible to enumerate all the relationships that constitute family life. However, if a situation does not fall within the notion of “family life”, it may well benefit from the protection of Article 8 from a “private life” perspective.”¹²

It should be noted that, regardless of what it could be presented, family life falls un-

¹¹ Decision regarding the exception of unconstitutionality of some provisions of the article 8 paragraph (1) letter d) from the Law no. 294 of December 21, 2007 regarding political parties (the number of members required to register a political party) (point 60).

¹² Ivana Roagna, Protecting the Right to Respect for Private and Family Life within the European Convention on Human Rights. Council of Europe Handbooks on Human Rights, Council of Europe, Strasbourg, 2012, p. 14. Available: <https://rm.coe.int/16806f15c5> [accessed: 27.07.2022].

a persoanelor în raport cu acțiunile celorlalți. În acest scop, ele trebuie să mențină și să aplice în practică un cadru legal care să acorde protecție împotriva acțiunilor de violență din partea unor persoane fizice (a se vedea X and Y v. the Netherlands, citată mai sus, §§ 22 și 23; Costello-Roberts v. the United Kingdom, 25 martie 1993, § 36, Seriiile A nr. 247-C; D.P. and J.C. v. the United Kingdom, nr. 38719/97, § 118, 10 octombrie 2002; M.C. v. Bulgaria, nr. 39272/98, §§ 150 și 152, ECHR 2003XII; A v. Croația, nr. 55164/08, § 60, 14 octombrie 2010; și Hajduová v. Slovacia, nr. 2660/03, § 46, 30 noiembrie 2010). Curtea notează în acest context că vulnerabilitatea deosebită a victimelor violenței domestice și obligația statului de a le acorda protecție au fost relevante în mai multe instrumente internaționale (referințe în cauza Bevacqua, citată mai sus, §§ 64-65, și în Sandra Janković v. Croația, nr. 38478/05, §44-45, ECHR 2009... (extrase)).”¹³

Extinderea vieții private asupra integrității morale și fizice a persoanei „duce la o posibilă suprapunere cu situațiile particulare ale Articolului 3, cum ar fi atunci când persoana este reținută sau, din perspectiva Articolului 5 din Convenție, privată de libertate. Tratatamentul ori examinarea medicală obligatorie sau fără consimțământ, indiferent de cât de minore ar fi, vor intra cu siguranță în domeniul de protecție a vieții private în temeiul Articolului 8. O altă întrebare este dacă ingerința poate fi justificată în conformitate cu alineatul 2, pe care Curtea o va examina într-o etapă ulterioară. Exemple de cazuri în care integritatea fizică sau morală au fost (sau ar fi putut fi) analizate din perspectiva Articolului 8 includ: administrarea de medicamente unui copil cu handicap grav de către personalul spitalului împotriva voinței mamei acestuia (*Glass v. Regatul Unit*); percheziționarea tuturor vizitatorilor unei închisori, indiferent dacă aceștia sunt sau nu suspectați că ar fi comis o infracțiune (*Wainwright v. Regatul Unit*); administrarea forțată unei persoane suspectate că ar fi traficant de droguri a preparatelor emetice cu scopul de a provoca voma unor posibile substanțe psihotrope înghițite (*Jalloh v. Germania* [GC]). În cele din urmă cazul s-a hotărât cu recurgerea

der the scope of art. 8 of the ECHR and is part of the private life of the person.

As previously mentioned, the sphere of “private life” is quite broad. Depending on the circumstances, this also includes the moral and physical integrity of the person. Thus, “States have the obligation, in accordance with Article 8, to grant protection to the physical and psychological integrity of individuals towards the actions of others. To this end, they must maintain and apply in practice a legal framework that provides protection against acts of violence by natural persons (see X and Y v. the Netherlands, previously cited, §§ 22 and 23; Costello-Roberts v. the United Kingdom, March 25, 1993, § 36, Series A no. 247-C; D.P. and J.C. v. the United Kingdom, nr. 38719/97, § 118, October 10, 2002; M.C. v. Bulgaria, no. 39272/98, §§ 150 and 152, ECHR 2003XII; A v. Croatia, no. 55164/08, § 60, October 14, 2010; and Hajduová v. Slovakia, no. 2660/03, § 46, November 30, 2010). The Court notes in this context that the special vulnerability of victims of domestic violence and the obligation of the state to grant them protection have been relevant in several international instruments (references in the case Bevacqua, previously cited, §§ 64-65, and in Sandra Janković v. Croatia, no. 38478/05, §44-45, ECHR 2009... (extracts)).”¹³

The extension of private life to the moral and physical integrity of the person, “leads to a possible overlap with the particular situations of Article 3, such as when the person is detained or, from the perspective of Article 5 of the Convention, deprived of liberty. Compulsory or non-consensual medical treatment or examination, no matter how minor, will certainly fall within the scope of privacy protection under Article 8. Another question is whether the interference can be justified under paragraph 2, which the Court will consider at a later stage. Examples of cases where physical or moral integrity have been (or could have been) considered under Article 8 include the following: the administration of medication to a severely disabled child by hospital staff against the will of the child’s mother (*Glass v. the United Kingdom*); searching all visitors to a prison, regardless of whether or not

¹³ CtEDO, cauza B. c. Republicii Moldova, hotărârea din 16.07.2013 (§70). Disponibilă: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-145937> [accesată: 31.07.2022].

¹³ ECHR, the case B. v. Republic of Moldova, decision of 16.07.2013 (§70). Available: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-145937> [accessed: 31.07.2022].

la Articolul 3, din cauza severității tratamentului), precum și examinarea ginecologică forțată a unui deținut (*Y.F. v. Turcia*). Exemple de cazuri în care este afectată integritatea psihică includ: plasarea unei persoane mintal bolnave într-o instituție unde situația sa va fi pe larg desconsiderată (*Bensaid v. Regatul Unit*); examinări psihiatrice repetate la intervale scurte de timp în legătură cu cazuri penale similare în fața unei și aceleiași instanțe (*Worva v. Poland*). Exemple de examinare psihiatrică obligatorie care intră sub incidența Articolului 8 pot fi găsite în *Glass, Y.F., Matter v. Slovacia*.¹⁴

În cauza *X și Y c. Țărilor de Jos*, Curtea a menționat că *Nu a existat nicio dispută cu privire la aplicabilitatea articolului 8 (art. 8): faptele care stau la baza cererii către Comisie privesc o chestiune de „viață privată”, concept care acoperă integritatea fizică și morală a persoanei, inclusiv viața ei sexuală.*¹⁵

Curtea, în cauza *C.A.S. și C.S. c. României*, nu a exclus posibilitatea ca obligația pozitivă a statului în temeiul art. 8 de a proteja integritatea fizică a individului să poată fi extinsă la chestiuni referitoare la caracterul efectiv al unei anchete penale și a posibilității de a obține despăgubiri și reparații.¹⁶

Totodată, Curtea Europeană a reținut că, de vreme ce obiectul esențial al articolului 8 din Convenție este să protejeze persoana împotriva acțiunilor arbitrare ale autorităților publice, acesta implică, de asemenea, obligații pozitive inerente „respectării” efective a vieții private și de familie. Aceste obligații impun adoptarea unor măsuri în sfera relațiilor din-

they are suspected of having committed a crime (*Wainwright v. the United Kingdom*); the forced administration, to a person suspected of being a drug dealer, of emetic preparations with the aim of causing vomiting of possible psychotropic substances swallowed (*Jalloh v. Germany* [GC]). Finally, the case was decided with recourse to Article 3, due to the severity of the treatment; as well as the forced gynecological examination of a prisoner (*Y.F. v. Turkey*). Examples of cases where psychological integrity is affected include the following: placing a mentally ill person in an institution where his situation will be widely disregarded (*Bensaid v. the United Kingdom*); and repeated psychiatric examinations at short intervals in relation to similar criminal cases before one and the same court (*Worva v. Poland*). Examples of mandatory psychiatric examination under Article 8 can be found in *Glass, Y.F., Matter v. Slovakia*.¹⁴

In the case *X and Y v. the Netherlands*, the Court mentioned that, *There was no dispute as to the applicability of Article 8 (art. 8): the facts underlying the application to the Commission concern a matter of “private life”, a concept that covers a person’s physical and moral integrity, including their sexual life.*¹⁵

The Court, in the case of *C.A.S. and C.S. v. Romania*, did not exclude the possibility that the state’s positive obligation under art. 8 to protect the physical integrity of the individual may be extended to matters relating to the effectiveness of a criminal investigation and the possibility of obtaining compensation and reparations.¹⁶

At the same time, the European Court

¹⁴ Ivana Roagna, Protejarea dreptului la respectarea vieții private și de familie în cadrul Convenției Europene a Drepturilor Omului. Manualele Consiliului Europei pentru Drepturile Omului, Consiliul Europei, Strasbourg, 2012, p. 35, 36. Disponibil: <https://rm.coe.int/16806f15c5> [accesată: 27.07.2022].

¹⁵ CtEDO, cauza *X și Y c. Țărilor de Jos*, hotărârea din 25.03.1985 (§22). Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57603> [accesată: 31.07.2022]. Cauza dată se referea la abuzul sexual săvârșit împotriva unei minore de 16 ani, care suferea de handicap, iar statul nu dispunea de o acoperire legală pentru o protecție efectivă. CtEDO, cauza *X și Y c. Țărilor de Jos*, hotărârea din 25.03.1985 (§22). Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57603> [accesată: 31.07.2022].

¹⁶ CtEDO, cauza *C.A.S. și C.S. c. României*, hotărârea din 20.03.2012, definitivă la 24.09.2012 (§72, 74). Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-123024> [accesată: 31.07.2022].

¹⁴ Ivana Roagna, Protecting the Right to Respect for Private and Family Life within the European Convention on Human Rights. Council of Europe Handbooks on Human Rights, Council of Europe, Strasbourg, 2012, p. 35, 36. Available: <https://rm.coe.int/16806f15c5> [accessed: 27.07.2022].

¹⁵ ECHR, the case of *X and Y v. the Netherlands*, decision of 25.03.1985 (§22). Available: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57603> [accessed: 31.07.2022]. The given case referred to the sexual abuse committed against a 16-year-old minor, who suffered from a disability, and the state did not have a legal cover for effective protection. ECHR, the case of *X and Y v. the Netherlands*, decision of 25.03.1985 (§22). Available: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57603> [accessed: 31.07.2022].

¹⁶ ECHR, the case of *C.A.S. and C.S. v. Romania*, decision of 20.03.2012, final at 24.09.2012 (§72, 74). Available: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-123024> [accessed: 31.07.2022].

tre particulari (*Eremia v. Republica Moldova*, 28 mai 2013, § 72). Cu privire la respectarea vieții private, Curtea Europeană a menționat, în diferite contexte, că acest concept include integritatea fizică și psihologică a unei persoane. În acest sens, Curtea a precizat în jurisprudența sa că obligațiile pozitive impuse autorităților în baza articolului 8, privit separat sau coroborat cu articolul 3, includ și **obligația de a adopta și de a aplica un cadru legal corespunzător care să asigure protecția efectivă împotriva actelor de violență comise de către persoanele fizice** (a se vedea *Osman v. Regatul Unit*, 28 octombrie 2008, §§ 128-130, *Đorđević v. Croația*, 24 iulie 2012, §§ 141-143; *M.G. v. Turcia*, 22 martie 2016, §§ 77, 78). Astfel, articolele 3 și 8 din Convenție instituie în sarcina statelor o obligație substanțială pozitivă de a întreprinde măsurile legislative necesare pentru a preveni și a pedepsi actele de violență comise de către indivizi. În acest context, eșecul statului de a-și onora obligațiile substanțiale poate conduce implicit la nerespectarea obligațiilor procedurale pozitive de a investiga efectiv și de a-i pedepsi pe cei vinovați de comiterea unor acte de violență (a se vedea cauza *M.C. v. Bulgaria*, 4 decembrie 2003, în care Curtea Europeană a combinat chestiunile de substanță cu cele de procedură, dată fiind interdependența lor și a reținut că statul reclamat a eșuat să-și onoreze obligația procedurală din cauza unei probleme substanțiale).¹⁷

„Curtea a abordat, de asemenea, implicațiile art. 8 în privința altor cazuri care implică tratamente medicale forțate sau vătămări cauzate de un act medical (în afara aspectelor legate de sterilizare). În unele cazuri, organele Convenției au constatat că examenele medicale cu o importanță relativ minoră, indiferent dacă acestea sunt obligatorii [*Acmanne și alții împotriva Belgiei*, decizia Comisiei; *Boffa și alții împotriva San Marino*, decizia Comisiei; *Salveti împotriva Italiei* (dec.)] sau au fost autorizate prin hotărâre judecătorească (*X împotriva Austriei*, decizia Comisiei; *Peters împotriva Țărilor de Jos*, decizia Comisiei) pot constitui o ingerință proporțională cu art. 8, chiar și în

¹⁷ Hotărârea nr. 32 din 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional (nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție), pct. 30-32.

held that, since the essential object of Article 8 of the Convention is to protect the person against arbitrary actions by public authorities, it also implies positive obligations inherent in the effective “respect” of private and family life. These obligations require the adoption of measures in the sphere of relations between individuals (*Eremia v. Republic of Moldova*, May 28, 2013, § 72). Regarding respect for private life, the European Court has mentioned, in different contexts, that this concept includes the physical and psychological integrity of a person. In this sense, the Court specified in its jurisprudence that the positive obligations imposed on the authorities based on Article 8, viewed separately or in conjunction with Article 3, also include **the obligation to adopt and apply an appropriate legal framework that ensures effective protection against acts of violence committed by individuals** (see *Osman v. the United Kingdom*, October 28, 2008, §§ 128-130, *Đorđević v. Croatia*, June 24, 2012, §§ 141-143; *M.G. v. Turkey*, March 22, 2016, §§ 77, 78). Thus, articles 3 and 8 of the Convention establish a substantial positive obligation on states to take the necessary legislative measures to prevent and punish acts of violence committed by individuals. In this context, the state’s failure to honor its substantive obligations may implicitly lead to non-compliance with positive procedural obligations to effectively investigate and punish those guilty of committing acts of violence (see *M.C. v. Bulgaria*, December 4, 2003, in which the European Court combined the substantive and procedural issues given their interdependence and held that the complained state had failed to honor its procedural obligation due to a substantive issue).¹⁷

“The Court also addressed the implications of art. 8 regarding other cases involving forced medical treatments or injuries caused by a medical act (except the sterilization issues). In some cases, Convention bodies have found that medical examinations of relatively minor importance, regardless of whether they are mandatory [*Acmanne and Others versus Belgium* Commission decision; *Boffa and Others*

¹⁷ Decision no. 32 of 29.11.2018 regarding the exception of unconstitutionality of articles 445 and 461 of the Contravention Code (nullity of the minutes regarding the contravention), points 30-32.

absența consimțământului pacientului.”¹⁸

„În contextul obținerii de probe în cadrul procedurii penale, prelevarea unui eșantion de sânge și de salivă împotriva voinței unui suspect constituie o procedură medicală obligatorie care, chiar dacă are o importanță minoră, trebuie considerată, în consecință, o ingerință în dreptul acestuia la respectarea vieții private [Jalloh împotriva Germaniei (MC), pct. 70; Schmidt împotriva Germaniei (dec.)]. Cu toate acestea, Convenția nu interzice, ca atare, recurgerea la astfel de proceduri pentru a obține de la un suspect dovezi ale implicării sale în săvârșirea unei infracțiuni [Jalloh împotriva Germaniei (MC), pct. 70]. În cauza *Caruana împotriva Maltei* (dec.), Curtea a considerat că nici recurgerea la astfel de proceduri medicale, în special în cazul procedurilor minore, nu este interzisă *a priori* în vederea obținerii unor probe legate de săvârșirea unei infracțiuni, atunci când obiectul testului nu este autorul infracțiunii, ci un martor relevant (pct. 32).”¹⁹

„Prelevarea unei mostre ADN de la reclamant a echivalat cu o ingerință în „viața sa privată”. Faptul că reclamantul a fost de acord să ofere o mostră din saliva sa ofițerilor de poliție nu a avut, în acel context, nicio relevanță, de vreme ce acesta a făcut-o sub amenințarea că i se va preleva oricum o mostră de salivă sau de sânge, cu forța. Cu toate acestea, Curtea este de părere că această ingerință nu a fost „în conformitate cu legea” în sensul articolului 8 § 2 din Convenție, întrucât dispozițiile legale interne în cauză ar trebui, printre altele, să fie „previzibile în ceea ce privește efectele [lor] pentru solicitant.”²⁰

În special ordonanța care autoriza poliția să preleve o mostră din saliva reclamantului nu făcea trimitere la o prevedere legală precisă și

versus San Marino, Commission decision; *Salvetti versus Italy* (dec.)] or were authorized by a court decision (*X versus Austria*, Commission decision; *Peters versus the Netherlands*, Commission decision) may constitute an interference proportional to art. 8, even in the absence of the patient’s consent.”¹⁸

“In the context of obtaining evidence in criminal proceedings, taking a sample of blood and saliva against the will of a suspect constitutes a mandatory medical procedure which, even if it is of minor importance, must therefore be considered an interference with his right to respect for life private [Jalloh versus Germany (MC), point 70; Schmidt versus Germany (dec.)]. In essence, however, the Convention does not prohibit the use of such procedures to obtain from a suspect evidence of his involvement in the commission of a crime [Jalloh versus Germany (MC), point 70]. In the case *Caruana versus Malta* (dec.), the Court considered that even resorting to such medical procedures, especially in the case of minor procedures, *a priori* it is not prohibited in order to obtain evidence related to the commission of a crime, when the object of the test is not the perpetrator of the crime, but a relevant witness (point 32).”¹⁹

“Taking a DNA sample from the applicant amounted to an interference with his “private life”. The fact that the applicant agreed to provide a sample of his saliva to the police officers was, in that context, of no relevance, since he did so under the threat that a sample of saliva or blood would be taken anyway, by force. However, the Court is of the opinion that this interference was not “according to the law” within the meaning of Article 8 § 2 of the Convention, as the domestic legal provisions in question should, *inter alia*, be “foreseeable as to their effects [them] for the applicant.”²⁰

¹⁸ Ghid privind art. 8 din Convenția europeană a drepturilor omului. Dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a corespondenței. Actualizat la 31 decembrie 2018, pct. 78. Disponibil: https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_8_ROM.pdf [accesată: 29.07.2022].

¹⁹ Ghid privind art. 8 din Convenția europeană a drepturilor omului. Dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a corespondenței. Actualizat la 31 decembrie 2018, pct. 81. Disponibil: https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_8_ROM.pdf [accesată: 29.07.2022].

²⁰ CtEDO, cauza Dragan Petrović c. Serbiei, hotărârea din 14.04.2020 (§.79-80). Disponibilă: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-202345> [accesată: 31.07.2022].

¹⁸ Guide regarding art. 8 of the European Convention on Human Rights. The Right to Respect for Private and Family Life, Home and Correspondence. Updated on December 31, 2018, point 78. Available: https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_8_ROM.pdf [accessed: 29.07.2022].

¹⁹ Guide regarding art. 8 of the European Convention on Human Rights. The Right to Respect for Private and Family Life, Home and Correspondence. Updated on December 31, 2018, point 81. Available: https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_8_ROM.pdf [accessed: 29.07.2022].

²⁰ ECHR, the case of Dragan Petrović v. Serbia, decision of 14.04.2020 (§.79-80). Available: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-202345> [accessed: 31.07.2022].

nici nu exista o referire precisă la prelevarea unei probe ADN în prevederile relevante ale Codului de procedură penală. Mai mult, atunci când au prelevat proba, autoritățile nu au pregătit un proces-verbal oficial al procedurii, așa cum stabilea dreptul național.”²¹

Refuzarea tratamentului medical de către o persoană, implicit a celor ce suferă de boli mintale (refuzul de tratament psihiatric), este o ingerință în viața privată a persoanei. „O intervenție medicală efectuată împotriva voinței subiectului constituie o ingerință în viața privată a persoanei în cauză și, în special, în dreptul acesteia la integritate fizică (*X. împotriva Finlandei*, pct. 212). În unele situații, administrarea forțată de medicamente unui pacient cu o boală mintală poate fi motivată de protejarea pacientului și a altor persoane. Cu toate acestea, astfel de decizii trebuie să fie luate în contextul existenței unor orientări juridice clare și a posibilității de a efectua un control judecătoresc (ibidem, pct. 220; *Storck împotriva Germaniei*, pct. 164-169; *Shopov împotriva Bulgariei*, pct. 47).”²²

Un alt subiect la care dorim să facem referire este lezarea dreptului la viață privată prin publicarea unor imagini ale persoanei. Observăm des în mass-media, pe site-urile oficiale ale autorităților etc., informații difuzate împreună cu imagini ale unor persoane, implicit cele făcute în timpul perchezițiilor, aresturilor sau altor acțiuni procesuale. Ne dorim să analizăm aceste deziderate în contextul dacă există ori nu lezarea dreptului persoanei la viață privată în acest sens.

În cauza CtEDO, *Hannover c. Germaniei* (nr. 2), în ceea ce privește fotografiile, Curtea a afirmat că imaginea unei persoane constituie unul dintre attributele principale ale personalității sale, deoarece dezvăluie caracte-

*In particular, the order authorizing the police to take a sample of the applicant's saliva did not refer to a specific legal provision, nor was there a specific reference to the taking of a DNA sample in the relevant provisions of the Code of Criminal Procedure. Furthermore, when they took the evidence, the authorities did not prepare an official record of the proceedings, as required by national law.”*²¹

Refusal of medical treatment by a person, implicitly of those suffering from mental illness (refusal of psychiatric treatment), is an interference in the private life of the person. “A medical intervention carried out against the will of the subject constitutes an interference in the private life of the person concerned and, in particular, in his right to physical integrity (*X. versus Finland*, point 212). In some situations, the forced administration of medication to a patient with a mental illness may be motivated by the protection of the patient and others. However, such decisions must be considered in the context of the existence of clear legal guidelines and the possibility of judicial review (ibidem, point 220; *Storck versus Germany*, point 164-169; *Shopov versus Bulgaria*, point 47).”²²

Infringing the right to privacy by publishing images of the person is another topic we wish to address. We frequently notice in the mass media, on the official websites of the authorities, etc., information disseminated together with images of certain persons, implicitly those taken during searches, arrests or other procedural actions. We want to analyze these wishes in the context of the existence or non-existence of the infringement of the person's right to private life in this sense.

In the ECHR case, *Hannover v. Germany* (no. 2), In the ECHR case, with regard to photographs, the Court stated that the image of a

²¹ <http://constcourt.md/calendarview.php?l=ro&idc=183&id=1858&t=/Rezumate-CEDO/2020/Dragan-Petrovic-v-Serbia-Previzibilitatea-i-garantiile-insuficiente-ale-dreptului-national-care-reglementa-prelevarea-mostrelor-ADN-din-cavitatea-bucala-cu-ajutorul-tampoanelor-in-contextul-unei-anchete-penale-Incalcare> [accesată: 31.07.2022].

²² Ghid privind art. 8 din Convenția europeană a drepturilor omului. Dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a corespondenței. Actualizat la 31 decembrie 2018, pct. 83. Disponibil: https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_8_ROM.pdf [accesată: 29.07.2022].

²¹ <http://constcourt.md/calendarview.php?l=ro&idc=183&id=1858&t=/Rezumate-CEDO/2020/Dragan-Petrovic-v-Serbia-Previzibilitatea-i-garantiile-insuficiente-ale-dreptului-national-care-reglementa-prelevarea-mostrelor-ADN-din-cavitatea-bucala-cu-ajutorul-tampoanelor-in-contextul-unei-anchete-penale-Incalcare> [accessed: 31.07.2022].

²² Guide regarding art. 8 of the European Convention on Human Rights. The Right to Respect for Private and Family Life, Home and Correspondence. Updated on December 31, 2018, point 83. Available: https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_8_ROM.pdf [accessed: 29.07.2022].

teristicile unice ale persoanei și o distinge de semenii săi. Dreptul la protecția imaginii este, așadar, una dintre componentele esențiale ale dezvoltării personale. Ea presupune în principal dreptul individului de a controla utilizarea acelei imagini, inclusiv dreptul de a refuza publicarea acesteia (a se vedea *Reklos și Davourlis împotriva Greciei*, citată mai sus, § 40).²³

Pe de altă parte, Curtea reiterează, în sfârșit, că libertatea de exprimare include publicarea de fotografii. Acesta este totuși un domeniu în care protecția drepturilor și a reputației celorlalți capătă o importanță deosebită, deoarece fotografiile pot conține informații foarte personale sau chiar intime despre o persoană sau familia sa. Mai mult decât atât, fotografiile apărute în presa „senzaționalistă” sau în reviste „romantice”, care urmăresc în general să satisfacă curiozitatea publicului cu privire la detaliile vieții strict private a unei persoane sunt adesea luate într-un climat de hărțuire continuă care poate induce persoanei în cauză un sentiment foarte puternic de intruziune în viața ei privată sau chiar de persecuție.²⁴

În cauza *CtEDO, Khuzhin și alții c. Rusiei*, s-a constatat că reclamantii au fost arestați în aprilie 1999 și ulterior acuzați de răpire și tortură. Cu câteva zile înainte de procesul acestora din iulie 1999, un canal național de televiziune a difuzat un talkshow în cursul căruia trei persoane oficiale din cadrul ministerului public au discutat cauza în detaliu. Primul reclamant s-a plâns, în special, că poliția a luat fotografia sa de pașaport din dosarul penal și, fără acordul lui, a dat-o unui ziarist, care a utilizat-o într-un show de televiziune. Curtea a hotărât că a fost încălcat art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție, constatând că, în circumstanțele prezentei cauze, comunicarea către presă a fotografiei primului reclamant din dosarul penal al acestuia nu a urmărit niciunul din scopurile legitime enumerate la paragraful al doilea din art. 8 din Convenție. Curtea a observat, în special, că, fiind arestat la momentul faptelor, primul reclamant nu era fugar care s-a sustras

person constitutes one of the main attributes of his personality, as it reveals the unique characteristics of the person and distinguishes him from his peers. The right to the protection of one's image is therefore one of the essential components of personal development. It mainly involves the individual's right to control the use of that image, including the right to refuse its publication (see *Reklos and Davourlis versus Greece*, previously cited, § 40).²³

On the other hand, the Court finally reiterates that freedom of expression includes the publication of photographs. However, this is an area when the protection of the rights and reputation of others becomes particularly important, as photographs can contain very personal or even intimate information about a person or his family. In addition, photographs appearing in the “sensationalist” press or in “romantic” magazines, which generally aim to satisfy the public's curiosity about the details of a person's strictly private life, are often taken in a climate of continuous harassment that can induce the person concerned a very strong sense of intrusion into his private life or even persecution.²⁴

In the ECHR case, *Khuzhin and Others v. Russia*, it was found that the applicants were arrested in April 1999 and later charged with kidnapping and torture. A few days before their trial in July 1999, a national television channel broadcast a talk show in which three public ministry officials discussed the case in detail. The first applicant complained, in particular, that the police had taken his passport photograph from the criminal file and, without his consent, had given it to a journalist, who had used it in a television show. The Court decided that there was a violation of art. 8 (the right to respect for private life) of the Convention, noting that, in the circumstances of the present case, the communication to the press of the photo of the first applicant from his criminal file did not pursue any of the legitimate purposes listed in the second paragraph of art. 8 of the Convention. In particular, the Court ob-

²³ CtEDO, cauza *Hannover c. Germaniei* (nr. 2), hotărârea din 07.02.2012 (§96). Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-109029> [accesată: 31.07.2022].

²⁴ CtEDO, cauza *Hannover c. Germaniei* (nr. 2), hotărârea din 07.02.2012 (§103). Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-109029> [accesată: 31.07.2022].

²³ ECHR, the case of *Hannover v. Germany* (no. 2), decision of 07.02.2012 (§96). Available: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-109029> [accessed: 31.07.2022].

²⁴ ECHR, the case of *Hannover v. Germany* (no. 2), decision of 07.02.2012 (§103). Available: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-109029> [accessed: 31.07.2022].

justiției și publicarea fotografiei sale nu putea fi necesară pentru a obține sprijinul publicului cu scopul stabilirii locației sale. Nu se putea afirma nici că aceasta a susținut caracterul public al procedurii judiciare, deoarece la momentul înregistrării și al primei difuzări a programului de televiziune procesul nu începuse încă.²⁵

În cauza CtEDO, *Khmel c. Rusiei*, Curtea a menționat că, la momentul faptelor, reclamantul era membru al Adunării legislative din regiunea Murmansk. Acesta a fost dus la o secție de poliție pe motiv că era suspectat că a condus în stare de ebrietate. A refuzat să își spună numele, a avut un comportament indisciplinat și a refuzat să părăsească clădirea atunci când i s-a cerut acest lucru. Șeful poliției a chemat la secție echipe de televiziune și, în acea după amiază, reclamantul a fost filmat într-o stare neîngrijită și având un comportament neadecvat. Unele secvențe au fost difuzate la televiziunea publică în ziua următoare. Ulterior împotriva lui au fost inițiate o acțiune administrativă și o acțiune penală pentru actele din ziua în care a fost filmat. Reclamantul s-a plâns, în special, de filmarea acestuia la secția de poliție și de difuzarea materialului filmat, despre care a susținut că era ilegal. Curtea a hotărât că a fost încălcat art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție, considerând că, în absența acordului reclamantului, difuzarea înregistrării video de către televiziunea regională a reprezentat o încălcare flagrantă a dreptului intern. Ingerința în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private nu a fost așadar „prevăzută de lege” în sensul art. 8 § 2 din Convenție.²⁶

Într-o altă cauză Curtea a constatat că poliția a chemat jurnaliști și le-a permis să facă fotografii, în vederea publicării lor, în care reclamantul era înfățișat în arestul poliției, după ce acesta și altă persoană particulară fuseseră

served that, having been arrested at the time of the facts, the first applicant was not a fugitive evading justice and the publication of his photograph could not be necessary to obtain public support for the purpose of establishing his whereabouts. Nor could it be said that it supported the public nature of the legal proceedings, because at the time of the recording and first broadcast of the television program the trial had not yet begun.²⁵

In the ECHR case, *Khmel v. Russia*, The Court noted that, at the time of events, the applicant was a member of the Legislative Assembly of the Murmansk Region. He had been taken to a police station on suspicion of drunk driving. He refused to give his name, behaved unruly and refused to leave the building when asked to do so. The Police Chief called television crews to the station and that afternoon the applicant was filmed in an unkempt state and behaving inappropriately. Some sequences were broadcast on public television the next day. Later, administrative and criminal proceedings were initiated against him for the acts of the day he was filmed. The applicant complained in particular about the filming of him at the police station and the broadcasting of the footage, which he claimed was illegal. The Court decided that there was a violation of art. 8 (right to respect for private life) of the Convention, considering that, in the absence of the applicant's consent, the broadcasting of the video recording by the regional television represented a flagrant violation of domestic law. The interference with the plaintiff's right to respect his private life was therefore not "prescribed by law" in the sense of art. 8 § 2 of the Convention.²⁶

In another case, the Court found that the police summoned journalists and allowed them

²⁵ CtEDO, cauza Khuzhin și alții c. Rusiei, hotărârea din 23.10.2008. Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=002-1898> [accesată: 31.07.2022]. Institutul European din România. Dreptul la protejarea propriei imagini. Disponibilă: file:///C:/Users/user/Downloads/FS_Own_image_ROM.pdf [accesată: 31.07.2022].

²⁶ CtEDO, cauza Khmel c. Rusiei, hotărârea din 12.12.2013, definitivă 14.04.2014. Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-138916> [accesată: 31.07.2022]. Institutul European din România. Dreptul la protejarea propriei imagini. Disponibilă: file:///C:/Users/user/Downloads/FS_Own_image_ROM.pdf [accesată: 31.07.2022].

²⁵ ECHR, the case of Khuzhin and Others v. Russia, decision of 23.10.2008. Available: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=002-1898> [accessed: 31.07.2022]. European Institute from Romania. The Right to Protect One's Image. Available: file:///C:/Users/user/Downloads/FS_Own_image_ROM.pdf [accessed: 31.07.2022].

²⁶ ECHR, the case of Khmel v. Russia, decision of 12.12.2013, final from 14.04.2014. Available: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-138916> [accessed: 31.07.2022]. European Institute from Romania. The Right to Protect One's Image. Available: file:///C:/Users/user/Downloads/FS_Own_image_ROM.pdf [accessed: 31.07.2022].

arestați de ofițerii unei brigăzi antidrog pentru posesie de 800 de grame de cannabis care, conform autorităților, erau destinate vânzării. În ziua arestării, ziariști de la un canal local de televiziune și de la un ziar local l-au filmat și fotografiat pe reclamant la secția de poliție. În ziua următoare, o fotografie cu reclamantul, care prezenta urme vizibile de violență, a fost publicată pe prima pagină a ziarului, împreună cu un articol în care acesta era numit „traficant de droguri”. Curtea a hotărât că a fost încălcat art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție. Comportamentul agenților de poliție, care au chemat ziariști și le-au permis să îl filmeze pe reclamant la secția de poliție în ziua punerii în mișcare a acțiunii penale împotriva sa, fără acordul acestuia și în vederea publicării fotografiilor în mass-media, a constituit o ingerință în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private. Guvernul român nu a furnizat nicio explicație pentru a justifica o astfel de ingerință și nu exista niciun element care să sugereze că difuzarea fotografiilor în cauză, care nu aveau în sine o valoare informativă reală, a avut ca scop servirea intereselor justiției. În consecință, ingerința în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private nu a urmărit niciunul din scopurile legitime prevăzute la art. 8 § 2 din Convenție.²⁷

„În speța *Avram și alții v. Republica Moldova*²⁸ reclamantii au susținut în special încălcarea articolului 8 din Convenție în legătură cu filmarea lor secretă de către poliție într-o saună, în momente intime, și difuzarea înregistrării video la televiziunea națională. Prin hotărârea definitivă a Curții Supreme de Justiție au fost constatate drept defăimătoare declarațiile făcute în cadrul emisiunii televizate privind faptul că jurnaliștii-reclamanți au fost mituiți pentru publicarea unui articol și că ei urmăreau să răpească un copil. De asemenea, instanța de judecată a constatat că dezvăluirea făcută de către

to take photographs, with a view to their publication, showing the applicant in police custody when he and another private individual had been arrested by officers of anti-drug brigade for possession of 800 grams of cannabis, which, according to the authorities, was intended for sale. On the day of the arrest, journalists from a local television channel and a local newspaper filmed and photographed the applicant at the police station. The next day, a photograph of the applicant, showing visible signs of violence, was published on the front page of the newspaper, along with an article calling him a “drug trafficker”. The Court decided that there was a violation of art. 8 (the right to respect for private life) of the Convention. The behavior of the police officers, who summoned journalists, allowed them to film the applicant at the police station on the day of the initiation of criminal proceedings against him, without his consent, and with a view to publishing the photographs in the media, constituted an interference with the applicant’s right to respect for his private life. The Romanian Government did not provide any explanation to justify such interference and there was no element to suggest that the dissemination of the photographs in question, which had no real informative value in themselves, was intended to serve the interests of justice. Consequently, the interference with the plaintiff’s right to respect his private life did not pursue any of the legitimate goals provided for in art. 8 § 2 of the Convention.²⁷

“In the case *Avram and Others v. Republic of Moldova*²⁸ the applicants alleged in particular a violation of Article 8 of the Convention in relation to the police secretly filming them in a sauna in intimate moments and broadcasting the video footage on national television. By the final decision of the Supreme Court of Justice, the statements made during the TV show regarding the fact that the plaintiff journalists

²⁷ CtEDO, cauza *Toma v. România*, hotărârea din 24.02.2009. Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=002-1649> [accesată: 31.07.2022]. Institutul European din România. Dreptul la protejarea propriei imagini. Disponibilă: file:///C:/Users/user/Downloads/FS_Own_image_ROM.pdf [accesată: 31.07.2022].

²⁸ CtEDO, cauza *Avram și alții v. Republica Moldova*, hotărârea din 05.07.2011. Disponibilă: <http://agent.gov.md/wp-content/uploads/2015/03/AVRAM-SI-ALTII-RO.pdf> [accesată: 31.07.2022].

²⁷ ECHR, the case of *Toma v. Romania*, decision of 24.02.2009. Available: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=002-1649> [accessed: 31.07.2022]. European Institute from Romania. The Right to Protect One’s Image. Available: file:///C:/Users/user/Downloads/FS_Own_image_ROM.pdf [accessed: 31.07.2022].

²⁸ ECHR, the case of *Avram and Others v. Republic of Moldova*, decision of 05.07.2011. Available: <http://agent.gov.md/wp-content/uploads/2015/03/AVRAM-SI-ALTII-RO.pdf> [accessed: 31.07.2022].

Ministerul Afacerilor Interne privind colaborarea reclamanților cu poliția, prin prezentarea unei recipise scrise de către această instituție, a încălcat dreptul lor la respectarea vieții private. De asemenea, Curtea Supremă de Justiție a constatat că filmarea ascunsă din saună a reprezentat o ingerință nejustificată în dreptul reclamanților la intimitate, drept garantat de articolul 8 al Convenției. Totuși, bazându-se pe rezultatul urmăririi penale, instanța a constatat că nu existau probe suficiente pentru a conchide că filmarea ascunsă a scenei din saună a fost efectuată de către angajații Ministerului Afacerilor Interne. În același timp, instanța de judecată a conchis că Ministerul Afacerilor Interne se făcea responsabil pentru transmiterea ilegală către televiziunea națională a materialului video secret din dosarul penal.²⁹ În cazul respectiv, reclamanții s-au plâns la Curte pe motivul stabilirii unor compensații mici privind prejudiciul moral. Prin urmare, difuzarea înregistrărilor video în mass-media a lezat direct viața privată și intimă a reclamanților.

„De regulă, când Curtea Europeană este invitată să soluționeze un caz pe marginea ingerinței în viața privată, aceasta se axează pe următoarele criterii: sfera în care operează individul; notorietatea persoanei vizate și obiectul reportajului; contribuția la o dezbatere de interes general; comportamentul anterior al persoanei în cauză, conținutul, forma și repercusiunile publicării; circumstanțele în care au fost realizate imaginile. În mai multe cauze s-a pornit de la analiza mediului și anturajului în care s-a produs presupusa ingerință.

Dreptul la viață privată se aplică diferit, în funcție de spațiul în care se află persoana, făcându-se distincție dintre sfera privată și spațiul public. Noțiunea de **spațiu public** pare a fi una destul de largă și abstractă. Comisia europeană pentru democrație prin drept (Comisia de la Veneția) definește într-o opinie spațiul public drept **un spațiu care poate fi accesat, în principiu, de către orice persoană, în mod liber, oricând și în orice circumstanță** ... nu se poate admite o privare totală a intimității per-

were bribed for publishing an article and that they were aiming to kidnap a child were found to be defamatory. The court also found that the disclosure made by the Ministry of Internal Affairs regarding the plaintiffs' collaboration with the police, by presenting a written receipt by this institution, violated their right to respect for private life. In addition, the Supreme Court of Justice found that the hidden filming in the sauna represented an unjustified interference with the applicants' right to privacy, a right guaranteed by Article 8 of the Convention. However, based on the outcome of the criminal investigation, the court found that there was insufficient evidence to conclude that employees of the Ministry of Internal Affairs carried out the covert filming of the sauna scene. At the same time, the court concluded that the Ministry of Internal Affairs was responsible for the illegal transmission to national television of the secret video material from the criminal file.²⁹ In that case, the plaintiffs complained to the Court on the grounds of establishing small compensations for moral damage. Therefore, the broadcast of the video recordings in the media directly damaged the private and intimate life of the applicants.

“As a rule, when the European Court is invited to resolve a case on interference with private life, it focuses on the following criteria: the sphere in which the individual operates; the notoriety of the person concerned and the subject of the report; contribution to a debate of general interest; the previous behavior of the person concerned, the content, form and repercussions of the publication; the circumstances in which the images were taken. In several cases, it started from the analysis of the environment and surroundings in which the alleged interference occurred.

The right to private life is applied differently, depending on the space where the person is, distinguishing the private sphere and the public space. The notion of **public space** seems to be quite broad and abstract. The European Commission for Democracy by Law

²⁹ Poalelungi Mihai și alții, Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Comentariu asupra hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului versus Republica Moldova. Concluzii și recomandări. Chișinău, 2017, p. 163, 164. (ISBN 978-9975-53-828-2, 576 p.).

²⁹ Poalelungi Mihai and Others, European Convention on Human Rights. Commentary on the decisions of the European Court of Human Rights versus the Republic of Moldova. Conclusions and Recommendations. Chișinău, 2017, p. 163, 164. (ISBN 978-9975-53-828-2, 576 p.).

soanei chiar și în spațiile publice unde totuși persoana speră la un anumit grad minim de intimitate. În acest sens, este relevantă *cauza Peck împotriva Regatului Unit* (nr. 44647/98 din 28.01.2003).

Pe de altă parte, Comisia de la Veneția a dat o definiție și spațiului privat. Astfel, în sens material/fizic, sfera privată reprezintă un spațiu la care accesul poate fi restricționat de lege sau de persoana care deține acest spațiu. În principiu, spațiile private nu sunt deschise publicului și nu pot fi accesate de oricine, oricând și în orice circumstanțe. Regulile care guvernează aceste spații țin de domeniul dreptului privat. De asemenea, Comisia de la Veneția a specificat că sfera privată acoperă aspectul intim al personalității unei ființe umane. Aceasta atrage după sine dreptul fiecărei persoane de a fi protejată împotriva intruziunilor nejustificate ale autorităților publice, mass-media, oricăror instituții sau persoane fizice. ... Prin urmare, obținerea unor imagini, informații din spațiul privat în care operează o persoană va constitui în marea majoritatea a cazurilor o ingerință în viața intimă a acesteia. De asemenea, s-a menționat că aspectele din viața privată care au fost capturate întâmplător când se opera în spațiul public tot se pot supune unei analize sub aspectul lezării vieții private.”³⁰

Referindu-ne la **notorietatea persoanei vizate și obiectul reportajului**, ca criteriu de evaluare a ingerinței vieții private putem menționa că aceste aspecte sunt dictate de faptul dacă individul este o persoană publică sau o persoană particulară. În cazul în care individul este o persoană publică, în mare parte, difuzarea imaginilor referitoare la ea nu lezează dreptul la viața privată. Or, această persoană și-a asumat unele responsabilități sociale. În cazul acestei persoane trebuie evaluat dacă imaginea a fost făcută în public sau într-un spațiu privat. Cu alte cuvinte, atunci când imaginile persoanei publice sunt făcute într-un spațiu public, în mare parte nu este o ingerință a dreptului la viața privată, iar în cazul când imaginile sunt

(Venice Commission) defines in an opinion the public space **as a space that can be accessed, in principle, by any person, freely, at any time and under any circumstances** ... a total deprivation of the person’s privacy cannot be admitted even in public spaces where the person still hopes for a certain minimum degree of privacy. In this respect, it is relevant *the case of Peck versus the United Kingdom* (no. 44647/98 from 28.01.2003).

On the other hand, the Venice Commission also gave a definition to private space. Thus, in a material/physical sense, the private sphere represents a space to which access can be restricted by law or by the person who owns this space. In principle, private spaces are not open to the public and cannot be accessed by anyone, at any time and under any circumstances. The rules governing these spaces belong to the domain of private law. The Venice Commission also specified that the private sphere covers the intimate aspect of a human being’s personality. This entails the right of every person to be protected against unjustified intrusions by public authorities, the media, any institutions or individuals. ... Therefore, obtaining images, information from the private space in which a person operates will constitute in the vast majority of cases an interference in their intimate life. It was also mentioned that aspects of private life that were accidentally captured while operating in public space can still be analyzed under the aspect of breach of privacy.”³⁰

Referring to **the notoriety of the person concerned and the object of the report**, as a criterion for evaluating the interference of private life, we can mention that these aspects are dictated by the fact whether the individual is a public person or a private person. If the individual is a public figure, for the most part, its dissemination does not infringe the right to privacy. On the other hand, this person has taken on some social responsibilities. In the case of such a person, it must be assessed whether the

³⁰ Soltan Vasile, Limita dintre dreptul la viața privată și interesul public observată prin prisma jurisprudenței CEDO. Disponibil: <https://www.juridice.ro/455745/limita-dintre-dreptul-la-viata-privata-si-interesul-public-observata-prin-prisma-jurisprudentei-cedo.html> [accesată: 31.07.2022].

³⁰ Soltan Vasile, The Limit between the Right to Private Life and the Public Interest Observed through the Lens of ECHR Jurisprudence. Available: <https://www.juridice.ro/455745/limita-dintre-dreptul-la-viata-privata-si-interesul-public-observata-prin-prisma-jurisprudentei-cedo.html> [accessed: 31.07.2022].

făcute într-un spațiu privat se încalcă acest drept. Spre exemplu, în cazul unor acțiuni de urmărire penală (percheziție) sunt difuzate imagini ale unei persoane publice în domiciliul său, fiind văzute odăile și alte bunuri personale în timpul acțiunii respective, planul casei etc. În acest caz, considerăm că este afectat dreptul la viață privată.

„Prin urmare, faptul că persoana dispune de o anumită notorietate nu presupune o ingerință absolută în viața intimă a acestuia. Dacă în circumstanțe speciale, dreptul publicului de a fi informat poate privi chiar aspecte din viața privată a persoanelor publice, în special atunci când este vorba despre personalități publice, acest lucru nu este valabil, chiar dacă persoanele vizate se bucură de o anumită notorietate, în cazul în care fotografiile publicate și comentariile care le însoțesc se raportează exclusiv la detalii din viața lor privată sau au ca unic scop satisfacerea curiozității publicului în această privință. În acest ultim caz, libertatea de exprimare impune o interpretare mai strictă. Se va reține că art. 10 al Convenției nu garantează o libertate de exprimare nelimitată chiar și în ceea ce privește relatările presei cu privire la interes public deosebit. Exercițarea acestei libertăți presupune obligații și responsabilități, care, conform par. 2 al art. 10 din Convenție, se aplică presei. Aceste obligații și responsabilități pot avea însemnătate când există o întrebare cu privire la atacul asupra reputației unor persoane private și subminarea drepturilor altor persoane (*cauza Goodwin împotriva Regatului Unit*, 28957/95 din 27.03.1996).”³¹

„Un alt criteriu pe care Curtea îl analizează reprezintă contribuția informațiilor, fotografiilor, filmărilor la o dezbatere de interes general. Este necesar ca pe viitor să se acorde importanță problemei de a stabili dacă reportajul în litigiu contribuia la o dezbatere factuală și dacă conținutul acestuia depășea simpla dorință de a satisface curiozitatea publicului. În această privință, CtEDO a precizat, de asemenea, că, cu cât era mai mare valoarea informații-

image was taken in public or in a private space. In other words, when the images of the public figure are taken in a public space, overall, it is not an interference with the right to privacy, and when the images are taken in a private space, this right is violated. For example, in the case of criminal prosecution actions (search), images of a public figure in his home are broadcast, the rooms and other personal belongings being seen during the respective action, the plan of the house, etc. In this case, we consider that the right to private life is affected.

“Therefore, the fact that the person has certain notoriety does not imply an absolute interference in his private life. If in special circumstances, the public’s right to be informed can even concern aspects of the private life of public persons, especially when it comes to public figures, this is not valid, even if the persons concerned enjoy a certain notoriety, if the published photos and accompanying comments refer exclusively to details of their private life or have the sole purpose of satisfying the public’s curiosity in this regard. In the latter case, freedom of expression requires a stricter interpretation. It should be noted that art. 10 of the Convention does not guarantee unlimited freedom of expression even with regard to media reports concerning special public interest. The exercise of this freedom implies obligations and responsibilities, which, according to paragraph 2 of art. 10 of the Convention, applies to the press. These obligations and responsibilities may be relevant when there is a question of attacking the reputation of private individuals and undermining the rights of others (*the case of Goodwin versus the United Kingdom*, 28957/95 from 27.03.1996).”³¹

“Another criterion that the Court analyzes is the contribution of information, photos, and videos to a debate of general interest. It is necessary that in the future importance should be given to the issue of determining whether the reporting in dispute contributed to a factual debate and whether its content went beyond

³¹ Soltan Vasile, Limita dintre dreptul la viața privată și interesul public observată prin prisma jurisprudenței CEDO. Disponibil: <https://www.juridice.ro/455745/limita-dintre-dreptul-la-viata-privata-si-interesul-public-observata-prin-prisma-jurisprudentei-cedo.html> [accesată: 31.07.2022].

³¹ Soltan Vasile, The Limit Between the Right to Private Life and the Public Interest Observed Through the Lens of ECHR Jurisprudence. Available: <https://www.juridice.ro/455745/limita-dintre-dreptul-la-viata-privata-si-interesul-public-observata-prin-prisma-jurisprudentei-cedo.html> [accessed: 31.07.2022].

ei pentru public, cu atât interesul unei persoane de a fi protejată împotriva difuzării acesteia trebuia să devină mai puțin important și invers. Remarcând că libertatea de exprimare includea și reportajele de divertisment, aceasta a precizat totodată că interesul cititorilor de a se distra era, în general, mai puțin important decât protecția sferei private. Spre exemplu, în cauza Von Hannover împotriva Germaniei (nr. 8772/10 din 19 septembrie, 2013), CtEDO a recunoscut că fotografiile care aveau ca scop să scoată la lumină obiceiul persoanelor publice de a închiria vile pentru odihnă la prețuri exagerate, poate duce la o dezbatere de interes general. A fost menționat că un prim element esențial este contribuția pe care o are apariția fotografiilor sau a articolelor din presă la o dezbatere de interes general. Definiția a ceea ce constituie obiectul de interes general depinde de circumstanțele cauzei. Este util să reamintesc faptul că CtEDO a recunoscut existența unui astfel de interes nu doar în cazul în care publicarea privea probleme politice sau crime săvârșite (*Cauza White împotriva Suediei*, nr. 42435/02 din 19 septembrie, 2006), ci și în cazul în care privea probleme legate de sport sau artiști ai scenei (*Nikowitz și Verlagsgruppe News GmbH împotriva Austriei*, nr. 5266/03 din 22/05/2007). În schimb, eventualele probleme conjugale ale unui președinte de republică sau dificultățile financiare ale unui cântăreț celebru nu au fost considerate probleme de interes general.”³²

Prin urmare, pentru a se determina dacă a fost sau nu lezat dreptul la viață privată este necesar a se analiza dacă imaginile s-au făcut dintr-un spațiu public sau privat. În cazul spațiului public, de regulă, nu este o ingerință, dacă persoanei i s-a asigurat un anumit grad de intimitate.

Cu referire la notorietate, este de apreciat dacă individul este o persoană publică (politică) sau particulară. În cazul persoanelor publice, de regulă, nu poate fi lezat dreptul la viață privată. Însă atunci când imaginile cu aceste

the simple desire to satisfy the public’s curiosity. In this regard, the ECHR also specified that the greater the value of the information to the public, the less important a person’s interest in being protected against its dissemination should become and vice versa. Noting that freedom of expression also included entertainment reporting, it also stated that the interest of readers to be entertained was generally less important than the protection of the private sphere. For example, in the case of Von Hannover versus Germany (no. 8772/10 of September 19, 2013), the ECHR recognized that the photographs, which were intended to bring to light the habit of public figures to rent holiday villas at exaggerated prices, may lead to a debate of general interest. It was mentioned that a first essential element is the contribution that the appearance of photographs or articles in the press has to a debate of general interest. The definition of the object of general interest depends on the circumstances of the case. It is useful to remind that the ECHR recognized the existence of such an interest not only in the case of publication of the facts concerning political issues or crimes committed (*The case of White versus Sweden*, no. 42435/02 of September 19, 2006), but also issues related to sports or stage artists (*Nikowitz and Verlagsgruppe News GmbH versus Austria*, no. 5266/03 of 22/05/2007). In contrast, the eventual marital problems of a president of the republic or the financial difficulties of a famous singer were not considered issues of general interest.”³²

Therefore, to determine whether or not the right to privacy has been violated, it is necessary to analyze whether the images were taken from a public or private space. In the case of public space, as a rule, it is not an interference, if the person has been assured a certain degree of privacy.

With reference to notoriety, it is to be appreciated whether the individual is a public (political) or private person. As a rule, the right to private life cannot be violated in the case of

³² Soltan Vasile, Limita dintre dreptul la viața privată și interesul public observată prin prisma jurisprudenței CEDO. Disponibil: <https://www.juridice.ro/455745/limita-dintre-dreptul-la-viata-privata-si-interesul-public-observata-prin-prisma-jurisprudentei-cedo.html> [accesată: 31.07.2022].

³² Soltan Vasile, The Limit Between the Right to Private Life and the Public Interest Observed Through the Lens of ECHR Jurisprudence. Available: <https://www.juridice.ro/455745/limita-dintre-dreptul-la-viata-privata-si-interesul-public-observata-prin-prisma-jurisprudentei-cedo.html> [accessed: 31.07.2022].

persoane (publice) vizează aspecte de ordin privat, atunci trebuie să existe o limitare și o apreciere privind necesitatea difuzării acestor imagini și dacă acestea sunt de ordin public.

Contribuția la o dezbatere de interes general la fel trebuie analizată cu prudență, deoarece trebuie să se delimiteze clar interesul public în sensul obiectiv sau interesul de a capta simpla curiozitate a acestui public.

„Conținutul, forma și repercusiunile publicării se referă la modul în care sunt publicate fotografia sau reportajul și maniera în care persoana în cauză este prezentată în fotografie sau reportaj pot, de asemenea, să fie luate în considerare. Amploarea difuzării reportajului și a fotografiei poate fi, de asemenea, importantă, în funcție de ce tip de ziar este vorba, cu tiraj național sau local, important sau puțin important.

Prin urmare, un răspuns univoc, uniform pentru toate cauzele unde se pretinde încălcarea dreptului la viață intimă nu există. În fiecare caz aparte urmează să se determine cu strictețe condițiile înaintate de Curtea europeană a drepturilor omului pentru luarea unei hotărâri corecte.”³³

Un subiect important care dorim să fie analizat este atitudinea și atribuțiile persoanelor ce posedă informații cu privire la viața privată. Este cunoscut faptul că atunci când organele judiciare investighează o infracțiune pot intra în posesia acestor informații prin efectuarea acțiunilor de constatare sau celor de urmărire penală. Totodată, aceste organe nu pot obține informațiile respective doar pe căile menționate. Or, aceste organe, pentru cercetarea obiectivă, completă și sub toate aspectele, au nevoie de informații pe care nu le dețin și, respectiv, le solicită de la alte persoane sau instituții.

Dintr-un anumit punct de vedere, ținând cont de nedivulgarea datelor privind viața privată și intimă a persoanei, care este protejată de lege, persoanele care posedă aceste informații pot să nu ofere ajutor organelor judiciare și să nu divulge aceste date, motivând că legea le in-

public persons. Nevertheless, when the images of these (public) people concern private issues, then there must be a limitation and an appreciation regarding the need to broadcast these images, especially if they are public.

Contribution to a general interest debate should also be considered with caution, as one must clearly delineate the public interest in the objective sense or the interest in capturing the mere curiosity of this public.

“The content, form and repercussions of publication relate the way in which the photo or report is published and the manner in which the person concerned is presented in the photograph or report, which also should be taken into account. The extent of circulation of the report and photograph can also be important, depending on what type of newspaper it is, with national or local circulation, major or minor.

Consequently, there is no unequivocal, uniform answer for all the cases where the violation of the right to private life is alleged. In each particular case, the conditions put forward by the European Court of Human Rights for making a correct decision must be strictly determined.”³³

An important topic that we want to analyze is the attitude and powers of the people who possess information about the private life of the person. It is known that during the investigation of a crime by judicial bodies, they can come into possession of this information by carrying out of detection actions and criminal investigation. At the same time, these bodies cannot obtain this information only through the indicated ways. Alternatively, these bodies, for objective research, complete and in all aspects, need information that they do not possess and, respectively, request it from other persons or institutions.

On the one hand, taking into account the non-disclosure of data on the private and intimate life of the person, which is protected by law, persons who possess this information may not provide assistance to judicial authorities and may not disclose this data, reasoning that

³³34 Soltan Vasile, Limita dintre dreptul la viața privată și interesul public observată prin prisma jurisprudenței CEDO. Disponibil: <https://www.juridice.ro/455745/limita-dintre-dreptul-la-viata-privata-si-interesul-public-observata-prin-prisma-jurisprudentei-cedo.html> [accesată: 31.07.2022].

³³ Soltan Vasile, The Limit Between the Right to Private Life and the Public Interest Observed Through the Lens of ECHR Jurisprudence. Available: <https://www.juridice.ro/455745/limita-dintre-dreptul-la-viata-privata-si-interesul-public-observata-prin-prisma-jurisprudentei-cedo.html> [accessed: 31.07.2022].

terzice să facă acest lucru. Mai mult decât atât, există informații profesionale, bancare, comerciale etc., divulgarea cărora poate duce nu doar la lezarea vieții private, ci și la crearea de prejudicii esențiale persoanelor.

Sub acest aspect, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că noțiunea de „viață privată” poate include activități profesionale sau comerciale (Niemietz v. Germania, 16 decembrie 1992, § 29). Astfel, datele bancare pot constitui informații ce vizează secretul profesional, iar respectarea acestuia din urmă intră în sfera de aplicare a noțiunii de „viață privată” din articolul 8 al Convenției Europene a Drepturilor Omului (a se vedea Brito Ferrinho Bexiga Villa-Nova v. Portugalia, 1 decembrie 2015, §§ 42-44). Așadar, obligația furnizării la solicitare sau din oficiu a unor date și informații, inclusiv a celor care constituie secret bancar sau comercial, poate face incident articolul 28 din Constituție.³⁴

Din alt punct de vedere, există interesul public și statul este obligat să investigheze infracțiunile. Respectiv, apare întrebarea: cum trebuie de procedat în cazul dat și care sunt pârghiile legale de soluționare a litigiului? Pentru clarificarea acestor deziderate legea procesuală penală vine cu remedii efective în acest sens.

Astfel, potrivit art. 15 alin. (3) CPP, „Persoanele de la care organul de urmărire penală cere informație despre viața privată și intimă sunt în drept să se convingă că această informație se administrează într-o cauză penală concretă. Persoana nu este în drept să refuze de a prezenta informații despre viața privată și intimă a sa sau a altor persoane sub pretextul inviolabilității vieții private, însă ea este în drept să ceară de la organul de urmărire penală explicații asupra necesității obținerii unei asemenea informații, cu includerea explicațiilor în procesul-verbal al acțiunii procesuale respective.” În prevederile juridice este clar expus că persoanele de la care se solicită aceste informații nu sunt în drept să refuze prezentarea lor organului de urmărire penală, însă au dreptul de a primi explicații în-

the law prohibits them to do this. Furthermore, there are professional, banking, commercial information, etc., the disclosure of which can lead not only to damage to private life, but can create essential damages to people.

Under this aspect, in its jurisprudence, the European Court of Human Rights established that the notion of “private life” could include professional or commercial activities (Niemietz v. Germany, December 16, 1992, § 29). Thus, bank data can constitute information related to professional secrecy, and the observance of professional secrecy falls within the scope of the notion of “private life” in Article 8 of the European Convention on Human Rights (see Brito Ferrinho Bexiga Villa-Nova v. Portugal, December 1, 2015, §§ 42-44). Therefore, the obligation to provide upon request or ex officio some data and information, including those that constitute banking or commercial secrecy, may violate Article 28 of the Constitution.³⁴

On the other hand, there is public interest and the state is obliged to investigate crimes. Accordingly, the question arises: how to proceed in the given case and what are the legal levers for resolving the dispute? To clarify these wishes, the criminal procedural law comes with effective remedies in this regard.

Thus, according to art. 15 paragraph (3) of the CCP, “Persons requested by the criminal investigation body to provide information about their private and intimate life have the right to convince themselves that this information is administered in a concrete criminal case. The person does not have the right to refuse to present information about his private and intimate life or that of other people under the pretext of the inviolability of private life, but he has the right to ask the criminal prosecution body for explanations on the need to obtain such information, with the inclusion of explanations in the minutes of the respective procedural action.” In the legal provisions, it is clearly stated that the persons from whom this information is requested do not have the right to refuse their presentation to the criminal investigation body, but they

³⁴ Hotărârea nr. 25 din 29.10.2020 privind controlul constituționalității articolului 12, alineatele (7) și (8) din Legea securității statului nr. 618 din 31 octombrie 1995 (obligația autorităților de a furniza informații Consiliului Suprem de Securitate), pct. 45.

³⁴ Decision no. 25 of 29.10.2020 regarding the control of constitutionality of article 12 paragraphs (7) and (8) from the State Security Law no. 618 from October 31, 1995 (the obligation of the authorities to provide information to the Supreme Security Council), point 45.

temeiate privind necesitatea informațiilor.

Această normă impune câteva condiții pentru primirea informațiilor despre viața privată și intimă a persoanei:

- existența unei cauze penale;
- informațiile date să fie administrate anume în cauza penală respectivă;
- informațiile respective să fie necesare și utile pentru cercetarea cauzei.

Totodată, observăm că legislatorul a limitat cercul organelor judiciare care pot să solicite informațiile cu privire la viața privată și cea intimă a persoanei. Considerăm că aceste informații pot fi solicitate de mai multe organe, cum ar fi: organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror, instanță de judecată. Din acest punct de vedere, este oportun a modifica și completa art. 15 alin. (3) CPP, prin includerea procurorului și instanței de judecată. Când privește organul de constatare, ne expunem împotriva includerii acestuia, deoarece la etapa actelor de constatare acesta abia verifică existența *bănuielii rezonabile* cu privire la comiterea unei infracțiuni. Or, condiția principală este existența unei cauze penale, adică să fie pornită urmărirea penală.

Cu toate că practica ne spune că organul de constatare intră în posesia unor astfel de informații, deoarece acesta trebuie să stabilească *bănuiala rezonabilă* și să sesizeze organul de urmărire penală. De exemplu, organul de constatare a fost sesizat despre un caz de viol. Acesta trebuie să dispună o constatare medico-legală a victimei, să o audieze, să solicite informații etc. Cu alte cuvinte, organul de constatare în mod evident obține informații despre viața privată și intimă a victimei, precum și despre persoana la care indică victima că a violat-o. Deci, considerăm că legislatorul trebuie să stabilească o limită clară în acest sens și pentru organul de constatare.

O altă garanție privind respectarea dreptului la viață privată este inserată în dispozițiile art. 15 alin. (4) CPP, care menționează că „*Probele care confirmă informația despre viața privată și intimă a persoanei, la cererea acesteia, se examinează în ședință de judecată închisă.*” Această prevedere este un instrument eficient în vederea garantării dreptului respectiv, deoarece în cazul în care examinarea probelor se va efectua în ședință publică, atunci, indiferent de

have the right to receive well-founded explanations regarding the need for the information.

This norm imposes some conditions for receiving information about the private and intimate life of the person:

- the existence of a criminal case;
- the information given to be administered specifically in the respective criminal case;
- the information necessary and useful for investigating the case.

At the same time, we note that the legislator has limited the circle of judicial bodies that can request information about the private and intimate life of the person. We believe that several bodies may request this information, such as: the ascertaining body, the criminal investigation body, prosecutor, court of law. From this point of view, it is appropriate to amend and supplement art. 15 paragraph (3) of the CCP, by including the prosecutor and the court. As for the ascertaining body, we are against its inclusion, because at the stage of ascertaining documents it barely verifies the existence of reasonable suspicion regarding the commission of a crime. On the other hand, the main condition is the existence of a criminal case, meaning the initiation of criminal investigation.

However, practice tells us that the ascertaining body comes into possession of such information, because it must establish reasonable suspicion and notify the criminal investigation body. For example, the investigating body was notified about a case of rape. It must order a medico-legal assessment of the victim; listen to her, request information, etc. In other words, the investigating body obviously obtains information about the private and intimate life of the victim, as well as about the person the victim points to as having raped her. Therefore, we believe that the legislator must establish a clear limit in this regard for the ascertaining body as well.

Another guarantee regarding respect for the right to private life is inserted in the provisions of art. 15 paragraph (4) of the CCP, which states that, “*The evidence that confirms the information about the private and intimate life of the person, at request, is examined in a closed court session.*” This provision is an effective tool in order to guarantee this right, because if the examination of the evidence will be carried out in public then, regardless of the mechanisms

mecanismele utilizate la urmărirea penală, măsurile întreprinse de stat se vor egala cu zero. De menționat că hotărârile instanțelor de judecată se vor pronunța public.

Totuși, pot exista situații în care dreptul persoanei la viață privată a fost lezat, fie din neglijența autorităților sau altor persoane, fie chiar intenționat. În acest caz, persoana poate să se adreseze instanțelor de judecată naționale pentru a-și repara prejudiciul cauzat de pe urma încălcării acestui drept. Oportunitatea respectivă este reglementată de normele procesuale penale. Astfel, potrivit art. 15 alin. (5) CPP, „*Prejudiciul cauzat persoanei în cursul procesului penal prin violarea vieții private și intime a acesteia se repară în modul stabilit de legislația în vigoare.*” Procedura de reparare a prejudiciului este reglementată de art. 524, 525 CPP. Repararea prejudiciului are loc în ordinea procedurii civile, iar acțiunea va fi înaintată conform prevederilor art. 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reperare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Inițierea procedurii are loc în termen de trei ani de la lezarea dreptului privind viața privată și intimă, iar reclamantul este scutit de taxa de stat în cazul respectiv, ceea ce reprezintă iarăși o garanție pentru persoană.

Concluzii. În urma analizei efectuate cu privire la viața privată în raport cu informațiile ce sunt necesare a fi obținute de către organele judiciare și modul de obținere a acestora, se desprind următoarele grupe, și anume:

1. Informații și date cu privire la viața privată care sunt obținute fără autorizarea corespunzătoare de către judecătorul de instrucție (de exemplu: informațiile obținute în urma audierilor, constatările și expertizelor, ridicărilor etc.).

2. Informații și date cu privire la viața privată care sunt obținute fără acordul persoanei (de exemplu: informații și date obținute din bazele de date, cazier judiciar al persoanei, fie din orice altă acțiune procesuală efectuată fără ca persoana să cunoască despre aceasta).

3. Informații și date cu privire la viața privată care sunt obținute cu acordul persoanei (de exemplu: informații și date obținute din cercetarea la fața locului în domiciliul persoa-

used in the criminal investigation, the measures taken by the state will be equal to zero. It should be noted that court decisions will be pronounced publicly.

However, there may be situations in which the person's right to privacy has been violated, either through the negligence of the authorities or other persons, or even intentionally. In this case, the person can turn to the national courts in order to repair the damage caused by the violation of this right. That opportunity is regulated by the criminal procedural rules. Thus, according to art. 15 paragraph (5) of the CCP, “*The damage caused to the person during the criminal process by violating his private and intimate life is repaired in the manner established by the legislation in force.*” The damage repair procedure is regulated by art. 524, 525 of the CCP. The reparation of the damage takes place in the order of the civil procedure, and the action will be submitted according to the provisions of art. 6 of Law no. 1545-XIII of February 25, 1998 regarding the way of detecting the damage caused by the illegal actions of the criminal investigation bodies, the prosecutor's office and the courts. The initiation of the procedure takes place within three years of the violation of the right to private and intimate life, and the claimant is exempt from the state tax in the respective case, which is again a guarantee for the person.

Conclusions. Following the analysis carried out regarding the private life in relation to the information that is necessary to be obtained by the judicial bodies and the way of obtaining them, the following groups emerge, and namely:

1. Information and data regarding private life that are obtained without proper authorization by the investigating judge (for example: information obtained following the hearings, findings and expertise, collections, etc.).

2. Information and data about private life that is obtained without the consent of the individual (for example: information and data obtained from databases, the person's criminal record, or from any other procedural action carried out without the person knowing about it).

3. Information and data about private life that is obtained with the consent of the individual (for example: information and data obtained from the on-site investigation in the

nei care a dat acordul pentru efectuarea acestei acțiuni). Este de menționat faptul că acordul persoanei respective trebuie să fie dat în scris (mențiunea respectivă poate fi efectuată chiar în procesul verbal al acțiunii, care este confirmat prin semnătura persoanei).

4. Informații și date cu privire la viața privată care sunt obținute exclusiv în baza unui mandat judiciar (de exemplu: percheziții, măsuri speciale de investigații efectuate în baza autorizării de către judecătorul de instrucție, secretul corespondenței).

Totodată, este de menționat că legislatorul asigură protejarea vieții private nu doar de către organele judiciare, ci și de către alți participanți la proces, cu condiția că acestora li se cere nedejularea și semnarea unui angajament.

Propunem modificarea și completarea art. 15 alin. (2) CPP, astfel încât cerințele privind nedejularea informațiilor despre viața privată și intimă a persoanei să se refere și la procuror. Totodată, observăm că legislatorul a limitat cercul organelor judiciare care pot să solicite informații cu privire la viața privată și cea intimă a persoanei. Considerăm că aceste informații pot fi solicitate de mai multe organe, cum ar fi: organul de constatare, organul de urmărire penală, procuratură, instanța de judecată. Din acest punct de vedere, este oportun a modifica și completa art. 15 alin. (3) CPP.

residence of the person who gave consent for this action to be carried out). It should be noted that the person's consent must be given in written form (notification should be made even in the minutes of the action, which is confirmed by the person's signature).

4. Information and data regarding private life that is obtained exclusively based on a judicial warrant (for example: searches, special investigative measures carried out based on authorization by the investigating judge, secrecy of correspondence).

At the same time, it should be noted that the legislator ensures the protection of private life not only by the judicial bodies, but also by other participants in the process, if they are asked not to disclose and sign a commitment.

We propose the amendment and completion of art. 15 paragraph (2) of the CCP, so that the requirements regarding the non-disclosure of information about the private and intimate life of the person also refer to the prosecutor. At the same time, we note that the legislator has limited the circle of judicial bodies that can request information about the private and intimate life of the person. We believe that several bodies may request this information, such as: the ascertaining body, the criminal prosecution body, prosecutor, court of law. From this point of view, it is appropriate to amend and supplement art. 15 paragraph (3) of the CCP.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Constituția Republicii Moldova.
2. Codul de procedură penală al Republicii Moldova.
3. Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată și proclamată de Adunarea generală a O.N.U. prin Rezoluția 217 A (III) din 10 decembrie 1948.
4. Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice, adoptat și deschis spre semnare de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 16 decembrie 1966. Intrat în vigoare la 23 martie 1967, cf. art.49, pentru dispozițiile cu excepția celor de la art.41; la 28 martie pentru dispozițiile de la art.41.
5. Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, semnată la Roma, 4.11.1950. Disponibilă: https://www.echr.coe.int/documents/convention_ron.pdf [accesată: 26.07.2022].
6. Hotărârea nr. 25 din 29.10.2020 privind controlul constituționalității articolului 12, alineatele (7) și (8) din Legea securității statului nr. 618 din 31 octombrie 1995 (obligatia autorităților de a furniza informații Consiliului Suprem de Securitate).
7. Hotărârea privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 8 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 294 din 21 decembrie 2007 cu privire la partidele politice (numărul de membri necesar pentru

- înregistrarea unui partid politic).
8. Hotărârea nr. 32 din 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional (nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție).
  9. Alina Săvoiu, Cătălin Căpătîna Basarabescu, Dreptul la viață privată, în *Analele Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Științe Juridice*, Nr. 1/2013. Disponibil: file:///C:/Users/user/Downloads/6_ALINA_SAVOIU.pdf [accesată: 26.07.2022].
  10. Soltan Vasile, Limita dintre dreptul la viața privată și interesul public observată prin prisma jurisprudenței CEDO. Disponibil: <https://www.juridice.ro/455745/limita-dintre-dreptul-la-viata-privata-si-interesul-public-observata-prin-prisma-jurisprudenței-cedo.html> [accesată: 31.07.2022].
  11. Ivana Roagna, Protejarea dreptului la respectarea vieții private și de familie în cadrul Convenției Europene a Drepturilor Omului. *Manualele Consiliului Europei pentru Drepturile Omului, Consiliul Europei, Strasbourg, 2012*. Disponibil: <https://rm.coe.int/16806f15c5> [accesată: 27.07.2022].
  12. Poalelungi Mihai și alții, *Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Comentariu asupra hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului versus Republica Moldova. Concluzii și recomandări*. Chișinău, 2017 (ISBN 978-9975-53-828-2, 576 p.).
  13. Ghid privind art. 8 din Convenția europeană a drepturilor omului. Dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a corespondenței. Actualizat la 31 decembrie 2018, pct. 78. Disponibil: https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_8_ROM.pdf [accesată: 29.07.2022].
  14. Institutul European din România. Dreptul la protejarea propriei imagini. Disponibil: file:///C:/Users/user/Downloads/FS_Own_image_ROM.pdf [accesată: 31.07.2022].
  15. Hotărârea CtEDO, cauza B. c. Republicii Moldova, din 16.07.2013. Disponibilă: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-145937> [accesată: 31.07.2022].
  16. Hotărârea CtEDO, cauza X și Y c. Țărilor de Jos, din 25.03.1985. Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57603> [accesată: 31.07.2022].
  17. Hotărârea CtEDO, cauza C.A.S. și C.S. c. României, din 20.03.2012. Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-123024> [accesată: 31.07.2022].
  18. Hotărârea CtEDO, cauza Dragan Petrović c. Serbiei, din 14.04.2020. Disponibilă: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-202345> [accesată: 31.07.2022].
  19. Hotărârea CtEDO, cauza Hannover c. Germaniei (nr. 2), din 07.02.2012. Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-109029> [accesată: 31.07.2022].
  20. Hotărârea CtEDO, cauza Khuzhin și alții c. Rusiei, din 23.10.2008. Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=002-1898> [accesată: 31.07.2022].
  21. Hotărârea CtEDO, cauza Khmel c. Rusiei, din 12.12.2013. Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-138916> [accesată: 31.07.2022].
  22. Hotărârea CtEDO, cauza Toma v. România, din 24.02.2009. Disponibilă: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=002-1649> [accesată: 31.07.2022].
  23. Hotărârea CtEDO, cauza Avram și alții v. Republica Moldova, din 05.07.2011. Disponibilă: <http://agent.gov.md/wp-content/uploads/2015/03/AVRAM-SI-ALTII-RO.pdf> [accesată: 31.07.2022].

Despre autor:**Dinu OSTAVCIUC,**

*doctor în drept, conferențiar universitar,
rector al Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI
e-mail: ostavciuc@mail.ru
ORCID: 0000-0001-5317-3296*

About author:**Dinu OSTAVCIUC,**

*PhD, associate professor
rector of the Academy “Ștefan cel Mare” of the MIA,
e-mail: ostavciuc@mail.ru
ORCID: 0000-0001-5317-3296*